

~~69-70~~ 23794/26 | 62
"אורייה" 1987-1
~~69-70~~

9

1987-1

שם תיק: לשכת ראש-הממשלה יצחק שמיר - גרעין "אוריה"
מזהה פיוז: גל-26/23794
מזהה פריט: R000354
כתובת: 2-112-4-2-5
תאריך הדפסה: 06/02/2020

24/6/87 - 17/6/85

מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה
ירושלים

תאריך: כ"ז בסיון התשמ"ז
24 ביוני 1987

169-70

(J)

מספר:

א ל : הגב' נילי ארד, סגן בכיר לפרקליט המדינה

הנדון : בג"צ 218/87 - גרעין אוריה
(מכתב מס. בג"צ 218/87 מיום 19.6.1987)

לבקשתך, הריני מעלה על הכתב את עמדתו של ראש-הממשלה לעתירה
בנדון, והיא כי אין לראש-הממשלה התנגדות להכריע בסכסוך נשוא העתירה,
אם סמכות ההכרעה תועבר אליו על-ידי בית-המשפט או בהסכמת כל הצדדים
הנוגעים בדבר.

ב ב ר כ ה
מאיר ארד
היועץ המשפטי

מדינת ישראל

25/1

169-70

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
תאריך: י"ב באייר תשמ"ז
11 מאי, 1987
מספרנו: בג"צ 218/87

דחוף-ביד

אל: מר מאיר ארן, היועץ המשפטי, משרד ראש הממשלה

הנדון: בג"צ 218/87 גרעין אוריה

1. לוטה בזה עתירה למחו צו על תנאי וצו ביניים שהוגשה לבית המשפט העליון על ידי גרעין אוריה.
2. כפי שהודעתי לך בשיחתנו הטלפונית נועד הדיון בעתירה ליום 30.6.87 בשעה 09.00 בפני הרכב תלחא, והיועץ המשפטי לממשלה הוזמן להגיש תגובתו בכתב.
3. אכן הועדנו פגישה במשרדי ליום 1.6.87, אך בינתיים נקבע לי דיון בבית המשפט לאותו יום, ולכן, אני מציעה כי הפגישה תתקיים ביום 9.6.87 בשעה 10.00.
4. אבקשכם לאשר השתתפותכם, או אם המועד אינו מתאים, להודיעני, ונקבע מועד מתאים אחר.

הב"ר כ"ה,
נילי אור

סגן בכיר לפרקליט המדינה

העתיק: מר משה אנזל, עו"ד לשכת היועץ המשפטי, ההסתדרות

הציונית העולמית, רח' קפלן 17, תל אביב.

הואל נא לאשר לי המועד של 9.6.87 בשעה 10.00 לפגישה.

חודה.

בענין שבין:

גרעין אוריה
עמותה רשומה כדין

ע"י ב"כ עוה"ד י. רובין ו/או ב. ליפשיץ
מרחוב אברבנאל 13, ירושלים 92425.

העותר

- נ ג ד -

1. ממשלת ישראל
קריח בן גוריון כביש רופין ירושלים
2. ראש ממשלת ישראל
קריח בן גוריון כביש רופין ירושלים
3. ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920
4. מחתהו דרובלס, יו"ר חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920
5. ניסים זילי, יו"ר חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920
6. יהודה דקל, מנכ"ל חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב קפלן 17, ח.ד. 7053, חל-אביב
7. גרעין נאות אדומים
ד.נ. בקעת יריחו ח.ד. 85 90610
8. משקי חנועת החרות - בית"ר
מבית ז'בוטינסקי המלך ג'ורג' 38, ח"א 68298

המשיבים

עחירה למחן צו על חנאי וצו ביניים
=====

בית המשפט הנכבד מחבקש ליחן צו על חנאי המכוון נגד המשיבים והמורה להם
ליחן טעם כדלקמן:-

- (א) מדוע לא יכירו בעותר כזכאי היחיד להתיישב בשוב נאות אדומים, וזאת
בהתאם להבטחות שניתנו לעותר בעבר.
- (ב) לחלופין, מדוע לא יכירו בעותר כאחד משני גרעינים הזכאים להתיישב
בשוב נאות אדומים.
- (ג) מדוע לא יחנו המשיבות 1 ו- 3 לעותר חמיכה חקציבית כמקובל לגבי
יישובים המוקמים על ידי ההסתדרות הציונית העולמית מעבר לקו הירוק.

(ד) מדוע לא חימנע המשיבה מספר 1 מהקמת ישובים בשטחים שמעבר לקו הירוק כל עוד לא מולאו ההחייבויות לעותר ולא הוקצה לו שטח אוטונומי להתיישבות.

(ה) מדוע לא יכריע המשיב מספר 2 בסכסוך נשוא עתירה זו שהועבר לטיפולו מן המשיבה מספר 3.

(ו) מדוע לא יעזוב המשיב מספר 7 את ישוב נאוח-אדומים, ולחלופין, מדוע לא ימנע מלהפריע לעותר לשבת יחד עמו באחר כגרעין עצמאי.

(ז) מדוע לא יורה המשיב מספר 8 למשיב מספר 7 לעזוב את ישוב נאוח אדומים, ולחלופין, מדוע לא יורה לו כי ימנע מלהפריע לעותר מלשבת במקום כגרעין עצמאי.

כמו כן יחבקש בית המשפט הנכבד ליחן צו ביניים האוסר על המשיבים ליישב גרעין כלשהו בשטחי יהודה שומרון וחבל עזה כל עוד לא יינחן שטח אוטונומי להתיישבות לעותר באזור משבצת נאוח אדומים.

עוד יחבקש בית המשפט הנכבד ליחן צו ביניים האוסר על המשיבים לשנות את ה"סטטוס-קוו" הקיים בנאוח אדומים, והאוסר עליהם לפנות את חברי העותר מבתיהם במקום.

בית המשפט הנכבד יחבקש ליחן צו על חנאי כאמור, וביום השמיעה להפוך את הצו להחלטי.

ואלה נימוקי הבקשה:-

(נטענים במצטבר ו/או לחלופין הכל לפי העניין).

1. העותר הינו גרעין שהכין עצמו להתיישבות באזור מעלה אדומים, והמשיבים, נציגיהם וכל הגורמים העוסקים והמוסמכים לעסוק בענייני התיישבות הבטיחו לו פעמים רבות כי הוא יהא הגרעין המיישב היחיד לאזור הידוע בכינויו כ"משבצת נאוח אדומים". על סמך הבטחות אלו שינו חברי הגרעין את מצבם לרעה, נטשו בתיהם, ועברו להתיישב במקום זה בזנאים פיזיים קשים, ומאז עלייתם לקרקע יושבים הם במקום - מזה כשלוש שנים. גם לאחר עלייתם הובטח להם כי הם יהיו הגרעין היחיד שיאכלס את האזור.

אולם, לאחר כחצי שנה ישיבה במקום, התיישבו במקום אנשי גרעין אחר, ואז הפנו המשיבים עורף לכל הבטחותיהם, וקבעו כי שני הגרעינים ישבו יחדיו במקום. העותר הסכים גם לכך, אולם גם מעמדתם זו נסוגו המשיבים, ועמדתם הסופית היחה כי על העותר לפנות את המקום או להתפרק. משך זמן רב נמצא העותר במצב של חוסר וודאות תוך שהוא מטולטל בין גורמים שונים, וכיום נדרש הוא לפנות את המקום או להתפרק, וזאת בהתעלמות גמורה מכל ההבטחות המפורשות אשר ניתנו לו בעבר.

למען הבהרה המצב לאשורו, נפנה להצגת השחלשלות העניינים כסדרה.

2. במהלך שנת 1983 התארגנה קבוצת משפחות ירושלמיות כגרעין להתיישבות במגמה להקים כפר קהילתי באזור ירושלים. קבוצה זו היא "גרעין אוריה" (העותר), אשר נרשם ביום 14/8/84 כעמותה שמספרה 58/007/701/4, ושטירותיה העיקריות הן "לקדם ולפתח את הישוב הקהילתי אוריה וכל ענייניו ולטפל בהם באופן שוטף".

בראשית שנת 1984 פנה העותר למחלקה להתיישבות של משרד הבטחון, ובמענה לפניית הגרעין הציע עוזר שר הבטחון לענייני התיישבות מר אורי בראון ז"ל, כי חברי העותר יקימו ישוב כפרי קהילתי בנאוח אדומים. מר בראון הסכים להיות ה"אבא" של הגרעין, לדאוג להעלאתו להתיישבות, להשגת אישורים מתאימים, להקצאת ציוד והספקה על ידי צה"ל, לפריצת דרך לישוב וכדומה.

3. חברי הגרעין המשיכו ונפגשו עם גורמים נוספים, שיפורטו לקמן, וכולם הבטיחו לסייע לגרעין להתיישב במקום זה.

(א) נערכו מספר פגישות עם סגן שר החקלאות (דאז) מר מיכאל דקל, אשר אישר את עליית העותר לקרקע, והבטיח את עזרתו הן בהקצאת קרקעות לגרעין והן בנושאים אחרים.

(ב) נערכו שתי פגישות עם ראש החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית, מר מחחיהו דרובלס, (המשיב מספר 4) אשר הבטיח כי אם משרד הבטחון אכן ידאג להעלאת העותר להתיישבות במקום זה, יסייע גם הוא לישוב כמיטב יכולתו.

(ג) השר מר אריאל שרון, הבטיח לחברי הגרעין כי יעשה כמיטב יכולתו לעזור בהקמת הישוב בנאות אדומים.

(ד) פגישות נוספות נערכו עם מר שילה גל - ראש המועצה האזורית גוש עציון, שמשבצת נאות אדומים כלולה בשטח שיפוטו ועם מר יעקב הוכמן - האחראי לישוב חבל ההר בהסתדרות הציונית העולמית ושניהם הבטיחו את סיועם לישוב.

(ה) במשרד הבטחון הבהירו לעותר כי החלטתם לסייע לו להתיישב במקום מושתתת על החלטת ועדת שרים לענייני התיישבות מיום 25/4/82 אשר החליטה לאשר הקמתו של ישוב כפרי קהילתי במשבצת נאות אדומים. (צילום החלטה זו מצורף לעתירה כנספח א' ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

לעותרים הובהר כי כל המוסדות הממלכתיים העוסקים בהתיישבות הסכימו להקים את הישוב לפני יולי 1984, וכי לדעת כל המוסדות יש צורך בטחוני ולאומי ליישב את האזור. לפיכך, נקבע מועד העליה בחאום עם משרד הבטחון לחאריך 8/7/84.

(ו) לפני העליה נפגשו חברי הגרעין גם עם אלוף פיקוד המרכז דאז, האלוף אמנון שחק, אשר מסר כי קיים אישור להתיישבות הגרעין במקום, ואף הודיע לעותר כי קיבל הוראה לסייע לעלייתו לקרקע בצירוף והספקה.

4. מר בראון וגורמים אחרים אף הבהירו לעותר כי בעבר, היה קיים גרעין אחר אשר היה מסונף למשקי חירות-בית"ר ואשר יועד להתיישב במקום, אלא שגרעין זה התפרק שנה ומעלה לפני פניית העותר, ולפיכך מיעדים הם את העותר לבדו להתיישבות במקום זה.

למען הסר ספק, פנה העותר לראשה של המשיבה מספר 8 (להלן חנועת משקי חירות בית"ר) מר מנחם (מוקה) כהן, ובפגישה עמו שנערכה ביוני 1984 דיווחו לו חברי העותר על כוונתם להתיישב בנאות אדומים. מר כהן לא הביע התנגדות או הסתייגות כלשהי לעליית העותר להתיישבות, כי אם חמד ועודד יוזמה זו, ובשיחה זו לא הזכיר גרעין אחר כלשהו המיועד להתיישב במקום.

בפגישה נוספת שנערכה ביוני 1984 מיוזמתו של העותר עם מר חיים אבודרם, שהיה המלווה החנועתי של אותו גרעין שהתפרק - מטעם משקי חירות בית"ר - הבהיר מר אבודרם כי הגרעין הנ"ל התפרק כשנה לפני כן מסיבות חברתיות. עקב כך, אף הוא לא הביע הסתייגות כלשהי מעליית העותר להתיישבות בנאות אדומים, וגם הוא הביע חמיכה ברעיון.

5. בעקבות כל האמור לעיל, ובעקבות קבלת ההסכמות לעליה לקרקע ממשרד הבטחון, מצה"ל, מהמועצה המקומית, ממשרד החקלאות, מההסתדרות הציונית העולמית ואף מחנועת משקי חירות בית"ר, נקבע כאמור חאריך העליה לקרקע ליום 8/7/84.

6. ימים מספר לפני העליה פנה לעוחר ולמשרד הבטחון מר רוזנבאום אשר הציג עצמו כאחד מחברי "גרעין נאות אדומים" (הוא הגרעין שלגביו נמסר לעוחר כי התפרק), ודרש כי הוא ושותפיו לגרעין ישותפו בעליה להתיישבות באחר. למיטב ידיעת העוחר, מלבד מר רוזנבאום איש מחברי "גרעין נאות אדומים" הנ"ל לא היה חבר באותו גרעין מקורי אשר התפרק כאמור.

למרות כל אשר הובטח לעוחר, הציע העוחר למר רוזנבאום ושותפיו כי ייקלטו בגרעין בדרכים המקובלות, אלא שנענו בשלילה. בפגישה שיזם נציג משרד הבטחון מר יוחנן מגל - עוזרו של מר אורי בראון, שוב דחו מר רוזנבאום ועמיתיו אפשרות זו, ובנוסף דחו אפשרות אחרת שהוצעה, אשר לפיה מר רוזנבאום וחבריו יהיו את הגרעין המייסד במקום, ואזי גרעין אוריה יצטרף אליהם. בהעדר הסכמה כלשהי מצידם, החליט נציג משרד הבטחון כי גרעין אוריה הוא שיעלה להתיישבות במקום, ואך ורק מי שיעלה עמו ויגור במקום - יהא בעל הזכות במקום.

7. ביום 8/7/84 עלו חברי העוחר, כ- 30 איש, גברים נשים וטף, למקום, והקימו בו מאהל וסככה. עוד לפני העליה לקרקע הבהיר המשיב מספר 4 לעוחר כי להסתדרות הציונית העולמית אין קרואנים במחסניה, ואף משרד הבטחון הבהיר לעוחר כי גם להם יש חוסר בקרואנים, ולפיכך סוכם כי בתחילה יתגוררו חברי העוחר באוהלים עם ציוד כשל מחנה צבאי. העוחר הסכים, ובלבד שיוכל לעלות למקום. יחידת בינוי של פיקוד המרכז בצה"ל סייעה להקמת מחנה האוהלים, ואף הקימה במקום מגדל מים, שירותים, מקלחות וברזים. צה"ל אף סיפק גנרטור למקום, והחל באספקה שוטפת של מים ודלק. במקום גם הוצבו חיילים לשמירה. המועצה האזורית גוש עציון סיפקה לשוב ציוד חאורה, כלי עבודה, מיכלי מים, מיכלי אשפה וכדומה, ואף החלה מאותה עת, ליתן לעוחר שירותים של הסעת תלמידיו לבתי ספר בירושלים ושירותי פינוי אשפה. הקרן הקיימת לישראל החלה לאחר העליה לקרקע בפריצת דרך לשוב, עבודה שנסתיימה לערך בתחילת 1985.

8. מאותו היום ואילך ישבו חברי העוחר במקום - בחנאים פיזיים קשים ביותר. אף על פי כן תפקדו כישוב רגיל, החל מטיפול בילדיהם הקטנים במקום והסעת ילדיהם הגדולים לבתי ספר, דרך הקמת מספר עסקים במקום (משרד אדריכלים, ייצור בובות אומנותיות וכו') וכלה בהקמת מבני עץ ובטון במקום על חשבונם בסכומים של עשרות אלפי דולרים. משך כחצי שנה, עד ליום 11/1/85, יום בו סופקו קרואנים למקום, ישבו במקום חברי העוחר לבדם, באוהלים בלבד.

9. ביום ה- 8/7/84, יום עליית העוחר לקרקע הופיעו במקום מר רוזנבאום וכמה מרעיו (פחות מעשרה גברים), ללא ציוד או אוהלים, וצפו במתרחש. ברוח הסיכום אליו חתר העוחר, כפי האמור בסעיף 6 לעיל, הציעו להם חברי העוחר להשתחף באסיפת חברים אשר תקבע את נציגות הישוב ואח חקנונו. האסיפה אכן נתכנסה, אלא שלאחר כמה דקות, בראות מר רוזנבאום ורעיו כי אין להם רוב באסיפה זו, פרשו ממנה, לקחו מספר אוהלים שצה"ל סיפק והקימו מחנה נפרד במרחק של כ- 50 מטר מאוהלי העוחר. לאחר פרישתם נמשכה האסיפה, נקבעה הנציגות ונקבע חקנון הישוב.

מאותה עת ועד 11/1/85 ישב במקום העוחר לבדו על משפחותיו וילדיו, כאשר חברי המשיב מספר 7 (להלן - גרעין נאות אדומים) (כפי שכינו עצמם מר רוזנבאום ועמיתיו) רק באו מדי פעם לבקר במקום, בעיקר כאשר היו צפויים ביקורים של גורמים מטעם המוסדות המיישבים במקום. במקרים רבים של ביקורים פחאומיים, נוכחו המבקרים לדעת כי רק אנשי העוחר גרים במקום, בעוד שמחנהו של גרעין בית"ר נטוש הוא וחסר חיים כל העת. כך קרה בביקורו של סגן השר מר דקל ושל מר י. נהרי - הממונה על הרכוש הממשלתי ביו"ש, והדבר אושר על ידם בכחב. (צילום המסמך המאשר עובדה זו והחתום על ידי מר נהרי מצ"ב לעתירה כנספח ב' ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). כך קרה גם בעת ביקורו של מר שילה גל - ראש המועצה האזורית גוש עציון, אשר לאחר שגילה כי מחנם נטוש הוא, ורכוש המועצה מופקר במקום, לקח עמו גנרטור של המועצה ששימש את גרעין בית"ר, ופנה לחברי העוחר כי יקחו לשימושם חלק מהציוד הצבאי ששימש את גרעין בית"ר. עוד יצויין כי גרעין בית"ר גם לא השתמש בשרותי ההסעות של

המועצה, ומר גל הודיע זאת למר זילי, המשיב מספר 5, שביקר במקום. אנשי המרכז החקלאי (חנועה מיישבת) שביקרו במקום, נוכחו לדעת כי המקום מיושב אך ורק על ידי העותר, וכנ"ל גם לגבי עוזר שר הבטחון, מר ש. שבס, לגבי אנשי משרד הבטחון אל"מ דן סחיו וסא"ל דוד בן ישי ולגבי רבים אחרים שביקרו במקום.

עוד יצויין כי צוות "מבט" מן הטלביזיה הישראלית עם הכתב רמי גוברניק ביקר במקום, וגם מכתבתו עלה בבירור כי אך ורק חברי העותר היו מצויים שם בעת הביקור.

10. במהלך אותה תקופה, ואף לאחריה, המשיך העותר לקבל הבטחות מכל גורמי ההתיישבות המוסמכים כי הוא הגרעין היחיד המיועד למקום.

(א) סגן שר החקלאות (דאז) מר מ. דקל אשר ביקר במקום בחודש אוגוסט עם עוזרו ועם מר י. נהרי, הורה למר נהרי - הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי ביו"ש - להקצות את השטח של נאות אדומים לגרעין אוריה לבדו ואף ליחיד על כך אישור בכתב לעותר. (אישור על עובדה זו החתום על ידי מר נהרי, צורף לעתירה כנספח ב' ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

(ב) מר אורי בראון, אשר כאמור הבטיח לשמש "אבא" לעותר, הבטיח שוב לעותר, ובכתב, כי משרד הבטחון עושה ויעשה כמיטב יכולתו לקידום ופיתוח ישובו. (העמק מכתבו זה מצ"ב כנספח ג' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). בהקשר זה יש לציין כי באותה עת היה היישוב בטיפול משרד הבטחון, ואף במחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית הפנו את העותר למשרד הבטחון לצורך כל עניין הטיפול בו. לענין זה אבקש לעיין במכתבו של המשיב מספר 6 הכותב כי הקמת היישוב אמנם אושרה בשעתו, אך הקמתו לא הוטלה על חטיבת ההתיישבות. ואכן, כך היה הדבר, ומשרד הבטחון הוא שהופקד על הקמת היישוב והטיפול בו - בראשותו. (מכתב זה מצ"ב כנספח ד(1) לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

(ג) מר צבי מרגלית, איש "הסתדרות הפועלים החקלאיים - המרכז החקלאי" (להלן - המרכז החקלאי) אשר הינה החנועה המיישבת שאימצה את גרעין אוריה באוגוסט 1984 בהסכמת המשיבה מספר 3, אף הוא הבהיר לעותר כי בהתאם למסמכים שברשותו, הועלה העותר לקרקע כחוק, והינו יושב בה כחוק (העמק המכתב מצ"ב כנספח ד' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

11. בישיבה שנערכה ביום 12/11/84 במשרדי ההסתדרות הציונית העולמית - בנוכחות מר נ. זילי - יו"ר המחלקה להתיישבות, מר י. דקל מנכ"ל המחלקה, ואנשי המרכז החקלאי, סוכם כי מחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית מכירה ב"גרעין אוריה" ובמשכנת נאות אדומים בה הם יושבים ועוד נקבע כי ההכרה הרשמית תנתן רק לאחר שיחקבל אישור מחודש של ועדת שרים או לחלופין של שר הבטחון להקמת ישוב במקום. עוד סוכם כי המחלקה איננה קושרת את העותר עם הגרעין השני (היינו גרעין בית"ר) שלמעשה התפרק בינתיים. (צילום מסמך סיכום הישיבה, המאושר על ידי מר צ. מרגליות שנכח בה, מצ"ב כנספח ה' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

בינואר 1985 החליטה הממשלה (בהשתתפותו הפעילה של שר הבטחון מר יצחק רבין) להקים ישוב בנאות אדומים, ובכך ניתן חוקף סופי לסיכום זה.

באותה ישיבה ביום 12/11/84 גם סוכם כי החטיבה להתיישבות תחקצב את העותר החל מחודש אפריל 1985.

12. לאחר אותה החלטה, הוזמן העותר לראש מחלקת קליטה בחבל ההר מר שרגא שבחאי לפגישה ביום 30/11/84, ובה שוב הובטח לעותר כי רק הוא יהיה הגרעין המיישב לנאות אדומים, ואילו הגרעין האחר - אם יוכיח עצמו

כרציני בעתיד - יקלט גם הוא על ידי המחלקה להתיישבות, אולם ייושב במקום אחר.

ב- 2/12/84, בעקבות פגישה זו ביקרו ביישוב מר שבחאי וד"ר נזר מנוחין - ראש מחלקת חברה וקליטה בסוכנות, והוציאו חו"ד חיובית על הגרעין, אשר בעקבותיה, כך הבטיחו גם הם לעותר יהא העותר הגרעין היחידי אשר ייושב במקום.

13. בשלב זה, לאור כל ההבטחות שהובטחו לעותר מטעם כל גורם מוסמך אפשרי, הן בטרם עלייתו לקרקע והן לאחריה, ולאור העובדה כי העותר לבדו יושב במקום בחנאים קשים - וזאת ע"פ הבטחות אלה, היה ברור לעותר כי ישיבתו במקום, מובטחת היא.

14. בחודש אוקטובר 1984 פנו העותר וחנועת המרכז החקלאי למשרד הבטחון בבקשה לאספקת קרוואנים לעותר. עוזר השר, מר ש. שבס, ביקר ביישוב והחליט להקצות לעותר שבעה קרוואנים. הובלתם ליישוב הוטלה על הסוכנות, והמשיב מספר 5 הבטיח גם בענין זה לעותר כי כל הקרוואנים יוקצו לו לבדו. אלא שבשלב זה נודע הדבר לגרעין ביח"ר, ובהתערבותו הישירה של מ"מ ראש הממשלה (דאז) מר יצחק שמיר ושל מפלגת הליכוד שונחה ההחלטה והוחלט כי הקרוואנים יחולקו בין 2 הגרעינים: בין הגרעין העותר, אשר ישב במקום ובין גרעין ביח"ר - שקיים במקום מאהל ריק. הנושא הפך סלע מחלוקת מפלגתי, וסביב הקרוואנים התפתח סכסוך בין שני הגרעינים (אנשי גרעין ביח"ר נזעקו למקום לצורך עניין זה), סכסוך אשר הגיע לכדי אלימות ואף נוצר צורך בהתערבות המשטרה ובחי המשפט. בסופו של דבר, חולקו הקרוואנים בין שני הגרעינים.

רק מאוחר עת ואילך (היינו ינואר 1985), לאחר שהוקמו קרוואנים במקום, ולאחר שנוצרו חנאי מחיה סבירים ביישוב, החלו להתגורר במקום כמה מחברי גרעין ביח"ר.

15. גם לאחר התפתחות זו, המשיכו הגורמים המופקדים על ההתיישבות להבטיח לעותר כי יוכל להישאר במקום, אם כי עתה הוסיפו כי גם הגרעין השני יוכל להתיישב במקום, ולעותר הובהר כי ככל הנראה יוקמו בשטח המשבצת שני ישובים סמוכים. כך למשל סוכס בדיון שהתקיים ביום 3/2/85 במסגרת הנהלת החטיבה להתיישבות (בהשתתפות המשיבים 3, 4 ו-5), וממנו עלתה הכוונה כי העותר ימשיך לשהות במקום כגרעין עצמאי, ויקבל אח הלידוי החברתי של ה"מרכז החקלאי" היא החנועה אליה הוא משתייך. (סיכום ישיבה זו מצ"ב כנספח ו' לעתירה, ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). אפשרות זו כבר הועלתה בעבר, במכתבו של המשיב מספר 6 המצורף כנספח ד(1) לעתירה.

בנוסף, הבטיח לעותר, מר זילי (המשיב מספר 5) כי חברי גרעין ביח"ר על קרוואניהם יועברו לגבעה סמוכה חוד שבוע, וחכניהם זו אף אושרה על ידי הנהלת המחלקה להתיישבות. אולם חכנית זו לא בוצעה עקב לחץ פוליטי.

ושוב, במכתב נוסף של מר י. דקל מנכ"ל המחלקה להתיישבות, הוא המשיב מספר 6, שהופנה לעותר, נקבע כי ה"עותר יושב במקום בזכות ולא בחסד" (מכתב זה מצ"ב כנספח ז' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

יש לציין, כי גם חנועת משקי חירות - ביח"ר עצמה (היא המשיבה מספר 8) הכירה בזכותם של חברי גרעין אוריה לישב בנאות אדומים, והכירה בנחישותם ודבקתם במטרה בשהותם משך זמן רב במקום בחנאים פיזיים קשים, כפי שעולה ממכתביהם לעותר (מכתביו של מנהל חנועה זו מיום 13/2/85 ומיום 20/2/85 מצ"ב כנספחים ח' ו-ט' לעתירה, ומהווים חלק בלתי נפרד הימנה).

16. כאמור, ניסה העותר להגיע לידי פשרה עם הגרעין האחר עוד לפני עלייתו לקרקע (ראה סעיף 6 לעיל), ואף עתה ניסה להגיע לידי פשרה עם גרעין ביח"ר.

כך למשל הסכים העותר להצעה לחכנון שני ישובים בשכנות קרובה וזאת על אף שהיה ברור לכל כי הוא היחיד אשר היה בשטח עד אותה עת (לענין זה נא לעיין במכתבו של מר צבי מרגלית למר שמחה אסף, המצ"ב כנספח י' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). יש לציין כי האדמות המוקצות לישוב הן בצורת איחור צר וארוך ולפיכך ניחנות הן לחלוקה לשני ישובים סמוכים (נא לעיין במפה בה מסומנות האדמות המוקצות לישוב, המצ"ב כנספח יא' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

17. על אף כל זאת, מאז התיישבו במקום גם חברי המשיב מספר 7, הפך העניין לסעל מחלוקת פוליטי, ועקב כך החלו אט אט כל הגורמים המיישבים לסגת מהחתיבותיהם והבטחותיהם והחלו לדרוש כי העותר יעבור למקום אחר, או כי יתפרק. כך למשל הודיע המשיב מספר 6 כי נאות אדומים מיועד עבור גרעין של תנועת חירות-ביח"ר ולא עבור הגרעין העותר, וכי הוא מאשר לעותר לשבח במחנה הזמני בנאות אדומים עד פירוקו בלבד. דברים דומים כתב גם המשיב מספר 4, ואף ראש המועצה האזורית נהג בדרך זו - והכל תוך התכחשות מפורשת להבטחותיהם שלהם לעותר. (מכתביהם מצ"ב כנספחים יב', יג', יד' לעתירה, ומהווים חלק בלתי נפרד הימנה).

בהחלטתם זו ניחלו הגורמים האמורים בהמלצתה של ועדת גבתי - אשר הינה ועדה לא סטטוטורית, ובה חברים נציגי כל התנועות המיישבות, והיא הממליצה על חלוקת משבצות החתיבות לתנועות. יש לציין כי אף החטיבה להתיישבות רואה בהחלטות ועדת גבתי המלצה בלבד. מסתבר כי ועדה זו המליצה על הקצאת משבצות נאות אדומים למשקי חירות-ביח"ר, עוד בחודש ינואר 1983, אלא שהחלטה זו נשכחה מלב כל, ואיש לא אמר עליה דבר לעותר. רק לאחר כחצי שנה ישיבה במקום, נחלטה לפתע המלצה זו (של אותה ועדה וולונטרית ולא מחייבת) ובה נחלו כל הגורמים כנימוק לנסיגה מהחתיבותיהם. העותר גם יטען כי התנהגותם המפורשת או מכללא של המשיבים או מי מהם מונעת מהם מלהיתלות בצורה כלשהי בהחלטת ועדת גבתי הנ"ל.

לא למוחר יהיה לציין כי עוד ב- 11/1/85, בשעה שפרץ הסכסוך בין שני הגרעינים, הציע נציג המרכז החקלאי (מר צבי מרגלית) לנציג משקי חירות-ביח"ר (מר מוקה כהן) כי הסכסוך יועבר להכרעה ועדת גבתי, אולם הצעה זו נדחתה על ידי מר מ. כהן על הסף! (עיין נספח י' לעתירה). רק משנחלטה אותה המלצה נושנה, נחלו בה אנשי חירות-ביח"ר ובעקבותיהם המשיבים 4 ו- 6 וזאת למרות ההתעלמות המוחלטת, הכרוכה בהכרה זו, מכל אשר אירע בשטח משך השנים, ומכל ההבטחות אשר ניחנו לעותר כי הוא יהא הגרעין המיישב היחיד באיזור, וכי יהא זכאי ללוויה התנועתית של תנועת המרכז החקלאי. (עיין למשל נספח ו' לעתירה).

18. ככל שחלף הזמן הלכו המשיבים 3-6 והתכחשו יותר ויותר להבטחותיהם שבעבר. במהלך שנת 1985, עוד הודו מפעם לפעם בזכותו של העותר לישוב במקום, ולו לצידו של הגרעין האחר, (נא לעיין בנספח ז' לעתירה בו מודה המשיב מספר 6 כי העותר יושב במקום בזכות ולא בחסד; ונא לעיין גם במכתבו של מר י. וייס לעותר המצ"ב כנספח טו' לעתירה ובהרשאת מר וייס ב- 8/10/85 לעותר להעביר מבנה טרומי גדול ליישוב לצרכיו - המצ"ב כנספח טז' לעתירה). אולם החל מסוף שנת 1985 ואילך, החלו המשיבים לדרוש ביחור חוקף כי העותר יעזוב את המקום או יתפרק.

19. יש לציין כי המשיבים 3-6 החעלמו בהחלטתם החדשה גם מחו"ד של הגב' פליאה אלבק, מנהלת המחלקה האזורית בפרקליטות המדינה, אשר הציעה לחלק את משבצות נאות אדומים בין שני הגרעינים, ואף הצעותיו בעל פה ובכתב של מר חיים גבתי עצמו, אשר הציע לאור ההפתחות שקרו בשטח, להקים במקום שני ישובים נדחו מכל וכל. (חוות דעות אלו מצ"ב כנספחים יז' ו- יח' לעתירה ומהוות חלק בלתי נפרד הימנה). למוחר לציין כי העותר הסכים גם להצעה זו, אולם ללא הועיל (עיין במכתב העותר המצ"ב כנספח יט' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

20. בחודש יוני 1986 הגיעה המחלקה להתיישבות למסקנה כי אינה מסוגלת לפתור את הבעיה, והעבירה את הטיפול במחלוקת לראש הממשלה (המשיב מספר

(2). ראה לענין זה מכתבו של המשיב מספר 5 לראש הממשלה, המצ"ב כנספח יט(1) לעתירה. העברה זו לא העלחה אף היא כל חוצאה, וראש הממשלה לא פעל כלל בנדון.

21. העותר, פרקליטו והתנועה המיישבת שלו פנו פעמים רבות לכל גורם אפשרי - החל ממשרד הבטחון, דרך המוסדות המיישבים (המשיבים 3-6) וכלה במשרד ראש הממשלה ואחרים, אולם כל זאת ללא הועיל. (נא לעיין בנספחים י' ו- יט', וכן במכתבים המצ"ב כנספחים כ', כא', כב', כג', כד', כה' ו- כו' לעתירה והמהווים חלק בלתי נפרד הימנה).

22. במהלך החודשים ספטמבר - אוקטובר 1986 החליטה המשיבה מספר 3 כי על העותר לעזוב את נאות אדומים ולעבור ל"מישור אדומים" כמקום להגרענות והכשרה. המשיבה מספר 3 גם הודיעה לעותר כי אין בידה להציע לו מקום קבע להחייב בו, וגם אין לה כל תוכניות אקטואליות, וזאת כשנתיים וחצי לאחר עלותו לקרקע באישור כל הגורמים המוסמכים! אעפ"כ הסכים העותר, שחבריו מצויים היו במצב כלאחר ייאוש, לדון בהצעה זו, אולם גם הצעה זו נפלה בשל אי יכולת טכנית של המשיבה מספר 3 לבצעה (תכתובת בענין זה מצ"ב כנספחים כז - ל' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

מאז 30/10/86 לא נתחדש דבר, והעותר נותר על מכונו, על ספקותיו ועלמצבו חסר התוחלת, כאשר מחד גיסא - המשיבים אינם מסוגלים לדאוג לפתרון למצב, ומאידך גיסא - חברי גרעין ביח"ר מתנכלים לחברי העותר ללא הרף ומציקים להם בכל דרך אפשרית - כפי שעולה ממכתבו של העותר למשיב מספר 5 המצ"ב כנספח לא' לעתירה).

מצב זה הנמשך כמעט שלוש שנים, הוא ללא נשוא לחברי העותר אשר בהסמכתם על ההבטחות הרבות שקיבלו מכל גורם מוסמך בענייני ההחייבות ביו"ש, נטשו את בחיהם, ועברו לחיות עם ילדיהם באוהלים (בעבר) ובקרוואנים (בהווה).

23. בין היתר, יטען העותר כדלקמן:-

העותר וחבריו קיבלו הבטחות, מכל הגופים המוסמכים והאחראים על ההחייבות ביו"ש. ההבטחות ניתנו הן מן המשיבה מספר 3 - שהיא הגוף העוסק בהחייבות מעבר לקו הירוק, הן על ידי המשיבים 4-6 שהם נציגיה המוסמכים של המשיבה מספר 3, והן על ידי משרד הבטחון ונציגיו שהם שהיו אחראים בעת העליה לקרקע ובחצי השנה שלאחר כך להעלאת הישוב ולטיפול בו, וזאת על דעת המשיבה מספר 3 עצמה.

הבטחות אלו, די בהן כשלעצמן לחייב את המשיבים לקיימן. כפי שנקבע בבג"צ 321/75, 135 סאי-טקס קורפוריישן בע"מ ואח' נגד שר המסו"ת, פ"ד ל(1) 673, 676:-

"הבטחה שניתנה על ידי בעל שררה בגדר סמכותו החוקית בכוונה שיהא לה חוקף משפטי, והצד השני מקבל אותה בצורה זו, ההגיינות הציבורית דורשת שההבטחה חקויים הלכה למעשה, כאשר בכוחו של המבטיח למלא אחריה, אפילו לא שינה האזרח את מצבו לרעה".

ושוב, בבג"צ 250/78 אביוב נגד שר החקלאות, פ"ד לב(3) 742, 749, נקבע כי בית המשפט יחייב רשות ציבורית לקיים הבטחה ברורה שניתנה, וזאת גם אם לא הוכח שינוי לרעה במעמד האזרח עקב מתן ההחלטה. באותו עניין דובר בהבטחה לאפשר לאזרח לחכור קרקע לעיבוד חקלאי, שנחלה בהתנגדות מטעם אחד ממחברי העותר, וכאמור חייב בית המשפט את מנהל מקרקעי ישראל לקיים את הבטחתו ולהחכיר את הקרקע לעותר. בית המשפט הנכבד מתבקש לפנות לענין זה גם לאסמכתאות הבאות:-

בג"צ 127/80 אודם נגד ראש עיריית ח"א, פ"ד לה(2) 118, 121.

בג"צ 49/83 המחלבות המאוחדות נגד המועצה לענף החלב, פ"ד לז(4) 516, 522.

בג"צ 580/83 אטלנטיק נגד שר התח"ת, פ"ד לט(1) 29, 35-36.

בג"צ 142/86 דשון כפר שותפי להתיישבות חקלאית נגד שר החקלאות ואח' (טרם פורסם).

א. שטיין, הבטחה מינהלית, משפטים, יד(2) 255, 265.

אין ספק כי בענייננו נחנו המשיבים 3-6 את הבטחותיהם לעותר בגדר סמכותם (ראה במיוחד נספח ה' לעתירה), בכוונה ברורה שיהא להן חוקף משפטי, והעותר קיבל אותן כהבטחות בעלות חוקף משפטי מחייב. ההבטחות הן מפורשות וברורות. בנספח ב' לעתירה מדובר על נתינת מסמך רשמי לעותר "המאשר את הקצאת השטח של נאות אדומים לגרעין אוריה". בנספח ה' לעתירה מדובר בלשון ברורה על כי "המחלקה מכירה בגרעין אוריה ובמשבצת נאות אדומים בה הם יושבים". כיוצא בזה, שאר ההבטחות. ההבטחות אף אושרו על ידי נותניהן בכח, דבר המעיד אף הוא על רצינותן. (והשווה בג"צ 142/86 הנ"ל בעמוד 8). הטעמים המפלגתיים שבגינם נסוגו המשיבים 3-6 מהבטחתם זו ועברו לעמדה כי יישבו במקום שני גרעינים, ודאי אינם בגדר צידוק חוקי כלשהו לנסיגה מההבטחה. אולם כאמור, העותר הסכים גם לכך. אלא שלנסיגה המוחלטת מכל ההבטחות, ולעמדה הדורשת מן העותר לעזוב את המקום או להחפרק, ודאי אין צידוק כלשהו, שכן אין שום מניעה אובייקטיבית ליחן לשני הגרעינים לישוב במקום, וזאת כפי שעולה בבירור מנספחים יז' ו-יח' לעתירה.

אין בענייננו שום טעם ענייני וסביר שלא לקיים את ההבטחות ואף לא שום צידוק חוקי לכך וממילא מחוייבים המשיבים לקיימן (בג"צ 250/78 הנ"ל) וכן בג"צ 580/83 הנ"ל בעמוד 36).

החלות המשיבים בהמלצת ועדת גבתי מינואר 1983 שקבעה כי המקום ייועד למשקי חירות-ביח"ר ודאי איננה טעם סביר לנסיגה מכל ההבטחות, שכן המדובר אך ורק בועדה שאינה סטוטורית, שהחלטתה נשכחה מלב כל, שאיש לא הפנה חשומת לב העותר אליה, ושההיצמדות אליה בהתעלם מכל אשר קרה בשטח משך כשלוש שנים - איננה סבירה ואיננה מהווה עילה לאי קיום ההבטחות. מה גם שההבטחות וההתחייבויות שניתנו לאחר מכן הופכות אותה לחספא בעלמא.

24. אכן, ל"הלכת סאי-טקס" נקבעו בפסיקה מספר חריגים, אולם אף לא אחד מהם חל בענייננו. הבעיה נשוא עתירה זאת איננה חקציבית, וביח המשפט הנכבד אינו נדרש לעשות איזון אינטרסים על ידי חלוקת "העוגה החקציבית" (נא לעיין בג"צ 534/75 התאחדות בתי מלון נגד שר התיירות, פ"ד לו(1) 837, 840). בענייננו גם אין מדובר בהבטחות שאינן עוד בנוח ביצוע ושאינן עוד אפשרות לקיימן, ואף בכך לא טמונה מניעה למימושן. (נא לעיין בבג"צ 594/78 אומן בע"מ נגד שר התח"ת, פ"ד לב(3) 469, 473).

על כן נראה כי חובה על המשיבים לקיים את הבטחותיהם. כפי שנפסק מפני כב' השופט ברק לאחרונה, בבג"צ 669/86 רובין נגד ברגר ואח' (טרם פורסם) בעמ' 6:-

"איש הציבור הוא נאמן הציבור. לא לעצמו הוא פועל, אלא למען האינטרס הציבורי הוא פועל. אך טבעי הוא, כי הסכמים והבטחות שהוא נותן, נבחנות על כן באמות מידה של המשפט הציבורי...אכן, איש ציבור אינו רשאי לומר: "הסכמתי, אז מה?" לאיש ציבור זה משיב המשפט הציבורי: "ההגיונות והסבירות הציבוריים מחייבים, כי אם הסכמתי, עליך לכבד הסכמתי, אלא אם כן בידך נימוקים טובים שלא לקיימה".

בענייננו, נימוקים כאלה, אינם בנמצא.

25. בנוסף לכך, יטען העותר כי אין להתעלם מן העובדה כי הוא וחבריו שינו מצבם לרעה על סמך הבטחות אלו, חברי העותר נטשו בתיהם ועברו להחגורר בחנאים פיזיים קשים משך זמן רב. אשר על כן, גם אם ההבטחות כשלעצמן אין די בהן לחיוב המשיבים לקיימן, הנה בהצטרפן לשינוי מצב העותר לרעה, אין ספק כי די בכך לחיוב המשיבים לקיים את הבטחותיהם. לענין זה יבקש העותר להפנות לפסקי הדין הבאים:-

בג"צ 594/78 הנ"ל בעמוד 473.

בג"צ 49/83 הנ"ל בעמוד 522 מול האות ז'.

בג"צ 640/78 קצאן את הרשטיג נגד יו"ר הועדה המקומית לחכנון נתניה, פ"ד לד(2) 1, בעמוד 11 מול האותיות ו-ז.

בבג"צ 142/86 הנ"ל, בעמוד 9 מסכים כב' השופט בייסקי לדברי א. שטיין במאמרו שאוזכר לעיל באומרו:-

"שינוי מצבו של הנבטח לרעה, שלא נדרש כחנאי לקשירת הרשות בהבטחותיה, יכול להוות כאן משקל רציני כנגד השיקולים שבעד הפרת ההבטחה. אולם גם בלא השינוי לרעה, כאמור, דרושים שיקולים רציניים מאוד כדי להצדיק את הפרת ההבטחה הפוגעת בציפיותיו של מקבלה".

והוא הדין בענייננו.

26. העותר אף יטען כי נוצרה בעניינו "מניעות מכח הבטחה". ההבטחות שניתנו לעותר, אשר יצרו מצג כאילו מובטח לעותר כי הוא יהא הגרעין היחידי שיחייש במקום, משתיקות ומונעות את המשיבים משינוי החלטותיהם הקודמות שכן חברי העותר פעלו על סמך מצג זה, ושינו מצבם לרעה בגללו. לענין זה יבקש העותר להפנות לפסקי הדין הבאים בהם נפסק כי קיימח במשפטנו אותה מניעות מכח הבטחה. בענין זה אבקש להפנות את תשומת לב בית המשפט הנכבד ל:-

בג"צ 640/78 הנ"ל, בעמוד 11 מול האותיות ו-ז.

בג"צ 298/70 פולק בע"מ נ. שר המסו"ת ואח', פ"ד כה(2) 3, 8.

בג"צ 178/74 בן חורין נ. הועדה המקומית לחכנון ולבניה, פ"ד כח(2) 757, 760.

בג"צ 123/64 סאיסנאס נגד הועדה המקומית לחכנון ולבניה, פ"ד יח(3) 533, 541.

אכן, לא בכל מקרה נוצרת מניעות זו. כפי שקבע כב' הנשיא שמגר בבג"צ 159/84 שאהין נ. מפקד כוחות צה"ל באזור רצועת עזה, פ"ד לט(1) 309, בעמוד 333, בענין זה קיימים בדרך כלל שני אינטרסים עיקריים, אשר לא אחת סותרים הינם זה את זה. מצד אחד, האינטרס של הפרט לשמור על הזכויות שהחגבשו בידי עקב החלטתה הקודמת של הרשות, ומצד אחר, חובתה של הרשות הציבורית לקיים נאמנותה לאינטרס הציבורי. כאשר גובר האינטרס השני, אזי לא תיצור ההבטחה או ההחלטה המינהלית, את המניעות האמורה.

וממשיך כב' הנשיא ואומר (בעמוד 335 מול האות ו') כי היציבות הנדרשת מן ההחלטה המינהלית, עיקרה בהגנה על זכויות שהוקנו לפרט, ואף אם לא הוקנו זכויות, חיוני להגן על הפרט מפני שינויים שרירותיים של הגישה, הנעה ונדה ללא סיבה סבירה.

בענייננו, אינטרס הפרט אשר שונה מצבו לרעה, ודאי נפגע, לעומת זאת, טעמה של הרשות לחזרתה מההבטחה איננו קיום חובותיה הציבוריות, שכן אלו לא יפגעו גם אם חקוימנה ההבטחות. במקרה כזה יגבר אינטרס הפרט

הנפגע, וביח המשפט הנכבד מחבקש להגן עליו מפני שינוי שרירותי של ההבטחה, אשר אין מאחוריו כל סיבה סבירה.

27. העותר יוסיף ויטען כי בהחלטותיהם החדשות החעלמו המשיבים מנחונים רלבנטיים ומשיקולים שהיה עליהם לשקול, ולא לקחו בחשבון שיקוליהם את כל הבטחותיהם אשר נתנו ואח כל אשר הורחש בשטח עצמו משך זמן רב. המשיבים התחשבו אך ורק בשיקול אחד, שאין לו כל משקל ממשי כיום. פגם זה די בו לביטול החלטת המשיבים 3-6 הדורשת את פינוי העותר מנאות אדומים או את פירוקו. כפי שאמר כב' השופט ברק בבג"צ 124/79 צובא נ. שר הבטחון, פ"ד לז(2) 752, בעמוד 754: "הסכמים יש לכבד, והרי זה שיקול רלבנטי שעל הרשות לקחת בחשבון". דברים אלו אכן נאמרו לעניין החוזה השלטוני, אך כב' השופט ברק אמר אותם גם בנוגע להבטחת הרשות, וזאת בבג"צ 127/80 שהוזכר לעיל, בעמוד 121.

28. לחלופין, גם אם המלצת ועדת גבתי מחודש ינואר 1983 היא נימוק ענייני וסביר להעניק מקום הישוב לגרעין ביח"ר, הרי שיקול זה עלה רק במאחר, לאחר שהרשות הבטיחה חזור והבטח לעותר כי לו ינחן המקום. הרשות, היא שהתחילה בכך שלא הפנתה תשומת לב העותר להמלצת ועדת גבתי. הבטחות אלו יצרו ציפיות מוצדקות אצל העותר, והעותר פעל בהתאם להן ושינה מצבו לרעה. בבג"צ 318/75 חדג'ס ואח' נ. הועדה המחוזית לחכנון ובניה, חיפה, פ"ד ל(2) 133, 137 בו החקיימו כל הנסיבות האמורות נפסק כי בנסיבות אלה "חייבים להיות טעמים כבדי משקל כדי להצדיק הפיכת הקערה על פיה... ואם הוועדה התרשלה... את עוון התרשלותה אין היא יכולה לפקוד על האזרח שהסתכן בינתיים...". מטעם זה הוחלט באותו ענין כי לא יתחשבו בנימוק ענייני וסביר שעמד לרשות, וזאת רק מן הטעם שהרשות נזקקה לו במאחר.

29. עוד יוסיף העותר ויטען כי החלטת המשיבים הדורשת מן העותר להחפרק או לעבור למקום אחר (כאמור במכתבו של המשיב מספר 6, המצורף כנספח יב' לעתירה) חורגת היא מכל מידה של סבירות. החלטה זו מתעלמת הן מההבטחות אשר פורטו לעיל, הן משינוי מצב העותר לרעה, והן מן העובדה כי לא קיימת כל מניעה לישיבת שני הגרעינים במקום (נא לעיין בנספחים יז' ו-יח' לעתירה). אי סבירות זו מצדיקה את ביטול ההחלטה. לענין זה יתבקש ביח המשפט הנכבד לפנות לבג"צ 389/80 דפי זהב נגד רשות השידור, פ"ד לה(1) 421; בג"צ 243/82 זכרונני נגד הועד המנהל של רשה"ש, פ"ד לז(1) 757 ועוד.

אשר על כן מחבקש ביח המשפט הנכבד ליחן צו על חנאי וצו ביניים כמבוקש בראש העתירה, וביום הדיון להפוך את הצו להחלטי.

כמו כן מחבקש ביח המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותר ובשכ"ט עו"ד בחוספת מע"מ הצמדה וריבית כדין מיום פסיקתם ועד לפרעונם בפועל.

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
תאריך: י"ב באייר תשמ"ז
11 מאי, 1987
מספרנו: בג"צ 218/87

דחוף-ביד

אל: מר מאיר ארן, היועץ המשפטי, משרד ראש הממשלה

הנדון: בג"צ 218/87 גרעין אוריה

1. לוטה בזה עתירה למחו צו על תנאי וצו ביניים שהוגשה לבית המשפט העליון על ידי גרעין אוריה.
2. כפי שהודעתי לך בשיחתנו הטלפונית נועד הדיון בעתירה ליום 30.6.87 בשעה 09.00 בפני הרכב תלחא, והיועץ המשפטי לממשלה הוזמן להגיש תגובתו בכתב.
3. אכן הועדנו פגישה במשרדי ליום 1.6.87, אך בינתיים נקבע לי דיון בבית המשפט לאותו יום, ולכן, אני מציעה כי הפגישה תתקיים ביום 9.6.87 בשעה 10.00.
4. אנבקשכם לאשר השתתפותכם, או אם המועד אינו מתאים, להודיעני, ונקבע מועד מתאים אחר.

הב"כ ה.
נ. ארן

סגן בכיר לפרקליט המדינה

הערה: מר משה אנזל, עו"ד לשכת היועץ המשפטי, ההסתדרות
הציונית העולמית, רח' קפלן 17, חל אביב.
הואל נא לאשר לי המועד של 9.6.87 בשעה 10.00 לפגישה.
חודה.

בענין שבין:

גרעין אוריה
עמותה רשומה כד"ן

ע"י ב"כ עוה"ד י. רובין ו/או ב. ליפשיץ
מרחוב אברבנאל 13, ירושלים 92425.

העותר

- נ ג ד -

1. ממשלת ישראל
קריח בן גוריון כביש רופין ירושלים
2. ראש ממשלת ישראל
קריח בן גוריון כביש רופין ירושלים
3. ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920
4. מחתהו דרובלס, יו"ר חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920
5. ניסים זילי, יו"ר חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920
6. יהודה דקל, מנכ"ל חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב קפלן 17, ח.ד. 7053, חל-אביב
7. גרעין נאות אדומים
ד.נ. בקעת יריחו ח.ד. 85 90610
8. משקי חנועת החרות - ביח"ר
מבית ז'בוטינסקי המלך ג'ורג' 38, ח"א 68298

המשיבים

עתירה למחן צו על חנאי וצו ביניים
=====

בית המשפט הנכבד מחבקש ליחן צו על חנאי המכוון נגד המשיבים והמורה להם
ליחן טעם כדלקמן:-

- (א) מדוע לא יכירו בעוחר כזכאי היחידי להתיישב בשוב נאות אדומים, וזאת
בהתאם להבטחות שניתנו לעוחר בעבר.
- (ב) לחלופין, מדוע לא יכירו בעוחר כאחד משני גרעינים הזכאים להתיישב
בשוב נאות אדומים.
- (ג) מדוע לא יחנו המשיבות 1 ו- 3 לעוחר חמיכה חקציכית כמקובל לגבי
ישובים המוקמים על ידי ההסתדרות הציונית העולמית מעבר לקו הירוק.

(ד) מדוע לא חימנע המשיבה מספר 1 מהקמת ישובים בשטחים שמעבר לקו הירוק כל עוד לא מולאו ההחייבויות לעותר ולא הוקצה לו שטח אוטונומי להתיישבות.

(ה) מדוע לא יכריע המשיב מספר 2 בסכסוך נשוא עתירה זו שהועבר לטיפולו מן המשיבה מספר 3.

(ו) מדוע לא יעזוב המשיב מספר 7 את ישוב נאות-אדומים, ולחלופין, מדוע לא ימנע מלהפריע לעותר לשבת יחד עמו באחר כגרעין עצמאי.

(ז) מדוע לא יורה המשיב מספר 8 למשיב מספר 7 לעזוב את ישוב נאות אדומים, ולחלופין, מדוע לא יורה לו כי ימנע מלהפריע לעותר מלשבת במקום כגרעין עצמאי.

כמו כן יחבקש בית המשפט הנכבד ליחן צו ביניים האוסר על המשיבים ליישב גרעין כלשהו בשטחי יהודה שומרון וחבל עזה כל עוד לא יינתן שטח אוטונומי להתיישבות לעותר באזור משבצת נאות אדומים.

עוד יחבקש בית המשפט הנכבד ליחן צו ביניים האוסר על המשיבים לשנות את ה"סטטוס-קוו" הקיים בנאות אדומים, והאוסר עליהם לפנות את חברי העותר מבתיהם במקום.

בית המשפט הנכבד יחבקש ליחן צו על חנאי כאמור, וביום השמיעה להפוך את הצו להחלטי.

ואלה נימוקי הבקשה:-

(נטענים במצטבר ו/או לחלופין הכל לפי הענין).

1. העותר הינו גרעין שהכין עצמו להתיישבות באזור מעלה אדומים, והמשיבים, נציגיהם וכל הגורמים העוסקים והמוסמכים לעסוק בענייני התיישבות הבטיחו לו פעמים רבות כי הוא יהא הגרעין המיישב היחיד לאזור הידוע בכינויו כ"משבצת נאות אדומים". על סמך הבטחות אלו שינו חברי הגרעין את מצבם לרעה, נטשו בתיהם, ועברו להתיישב במקום זה בחנאים פיזיים קשים, ומאז עלייתם לקרקע יושבים הם במקום - מזה כשלוש שנים. גם לאחר עלייתם הובטח להם כי הם יהיו הגרעין היחיד שיאכלס את האזור.

אולם, לאחר כחצי שנה ישיבה במקום, התיישבו במקום אנשי גרעין אחר, ואז הפנו המשיבים עורף לכל הבטחותיהם, וקבעו כי שני הגרעינים ישבו יחדיו במקום. העותר הסכים גם לכך, אולם גם מעמדתם זו נסוגו המשיבים, ועמדתם הסופית הייתה כי על העותר לפנות את המקום או להתפרק. משך זמן רב נמצא העותר במצב של חוסר וודאות חוץ שהוא מטולטל בין גורמים שונים, וכיום נדרש הוא לפנות את המקום או להתפרק, וזאת בהתעלמות גמורה מכל ההבטחות המפורשות אשר ניתנו לו בעבר.

למען הבהרה המצב לאשורו, נפנה להצגת השתלשלות העניינים כסדרה.

2. במהלך שנת 1983 החארגנה קבוצת משפחות ירושלמיות כגרעין להתיישבות במגמה להקים כפר קהילתי באזור ירושלים. קבוצה זו היא "גרעין אוריה" (העותר), אשר נרשם ביום 14/8/84 כעמותה שמספרה 58/007/701/4, ושמטרותיה העיקריות הן "לקדם ולפתח את הישוב הקהילתי אוריה וכל עניניו ולטפל בהם באופן שוטף".

בראשית שנת 1984 פנה העותר למחלקה להתיישבות של משרד הבטחון, ובמענה לפניית הגרעין הציע עוזר שר הבטחון לענייני התיישבות מר אורי בראון ז"ל, כי חברי העותר יקימו ישוב כפרי קהילתי בנאות אדומים. מר בראון הסכים להיות ה"אבא" של הגרעין, לדאוג להעלאתו להתיישבות, להשגת אישורים מתאימים, להקצאת ציוד והספקה על ידי צה"ל, לפריצת דרך לישוב וכדומה.

3. חברי הגרעין המשיכו ונפגשו עם גורמים נוספים, שיפורטו לקמן, וכולם הבטיחו לסייע לגרעין להתיישב במקום זה.

(א) נערכו מספר פגישות עם סגן שר החקלאות (דאז) מר מיכאל דקל, אשר אישר את עליית העותר לקרקע, והבטיח את עזרתו הן בהקצאת קרקעות לגרעין והן בנושאים אחרים.

(ב) נערכו שתי פגישות עם ראש החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית, מר מחתיהו דרובלס, (המשיב מספר 4) אשר הבטיח כי אם משרד הבטחון אכן ידאג להעלאת העותר להתיישבות במקום זה, יסייע גם הוא לישוב כמיטב יכולתו.

(ג) השר מר אריאל שרון, הבטיח לחברי הגרעין כי יעשה כמיטב יכולתו לעזור בהקמת הישוב בנאות אדומים.

(ד) פגישות נוספות נערכו עם מר שילה גל - ראש המועצה האזורית גוש עציון, שמשבצת נאות אדומים כלולה בשטח שיפוטו ועם מר יעקב הוכמן - האחראי לישוב חבל ההר בהסתדרות הציונית העולמית ושניהם הבטיחו את סיועם לישוב.

(ה) במשרד הבטחון הבהירו לעותר כי החלטתם לסייע לו להתיישב במקום מושחתת על החלטת ועדת שרים לענייני התיישבות מיום 25/4/82 אשר החליטה לאשר הקמתו של ישוב כפרי קהילתי במשבצת נאות אדומים. (צילום החלטה זו מצורף לעתירה כנספח א' ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

לעותרים הובהר כי כל המוסדות הממלכתיים העוסקים בהתיישבות הסכימו להקים את הישוב לפני יולי 1984, וכי לדעת כל המוסדות יש צורך בטחוני ולאומי ליישב את האזור. לפיכך, נקבע מועד העליה בחאום עם משרד הבטחון לחאריך 8/7/84.

(ו) לפני העליה נפגשו חברי הגרעין גם עם אלוף פיקוד המרכז דאז, האלוף אמנון שחק, אשר מסר כי קיים אישור להתיישבות הגרעין במקום, ואף הודיע לעותר כי קיבל הוראה לסייע לעלייתו לקרקע בצידוד והספקה.

4. מר בראון וגורמים אחרים אף הבהירו לעותר כי בעבר, היה קיים גרעין אחר אשר היה מסונף למשקי חירות-בית"ר ואשר יועד להתיישב במקום, אלא שגרעין זה התפרק שנה ומעלה לפני פניית העותר, ולפיכך מיעדים הם את העותר לבדו להתיישבות במקום זה.

למען הסר ספק, פנה העותר לראשה של המשיבה מספר 8 (להלן חנועת משקי חירות בית"ר) מר מנחם (מוקה) כהן, ובפגישה עמו שנערכה ביוני 1984 דיווחו לו חברי העותר על כוונתם להתיישב בנאות אדומים. מר כהן לא הביע התנגדות או הסתייגות כלשהי לעליית העותר להתיישבות, כי אם חמד ועודד יוזמה זו, ובשיחה זו לא הזכיר גרעין אחר כלשהו המיועד להתיישב במקום.

בפגישה נוספת שנערכה ביוני 1984 מיוזמתו של העותר עם מר חיים אבודרם, שהיה המלווה החנועתי של אוחו גרעין שהתפרק - מטעם משקי חירות בית"ר - הבהיר מר אבודרם כי הגרעין הנ"ל התפרק כשנה לפני כן מסיבות חברתיות. עקב כך, אף הוא לא הביע הסתייגות כלשהי מעליית העותר להתיישבות בנאות אדומים, וגם הוא הביע תמיכה ברעיון.

5. בעקבות כל האמור לעיל, ובעקבות קבלת ההסכמות לעליה לקרקע ממשרד הבטחון, מצה"ל, מהמועצה המקומית, ממשרד החקלאות, מההסתדרות הציונית העולמית ואף מחנועת משקי חירות בית"ר, נקבע כאמור חאריך העליה לקרקע ליום 8/7/84.

6. ימים מספר לפני העליה פנה לעותר ולמשרד הבטחון מר רוזנבאום אשר הציג עצמו כאחד מחברי "גרעין נאוח אדומים" (הוא הגרעין שלגביו נמסר לעותר כי החפרק). ודרש כי הוא ושותפיו לגרעין ישוחפו בעליה להתיישבות באחר. למיטב ידיעת העותר, מלבד מר רוזנבאום איש מחברי "גרעין נאוח אדומים" הנ"ל לא היה חבר באותו גרעין מקורי אשר החפרק כאמור.
- למרות כל אשר הובטח לעותר, הציע העותר למר רוזנבאום ושותפיו כי ייקלטו בגרעין בדרכים המקובלות, אלא שנענו בשלילה. בפגישה שיזם נציג משרד הבטחון מר יוחנן מגל - עוזרו של מר אורי בראון, שוב דחו מר רוזנבאום ועמיתיו אפשרות זו, ובנוסף דחו אפשרות אחרת שהוצעה, אשר לפיה מר רוזנבאום וחבריו יהיו אח הגרעין המייסד במקום, ואזי גרעין אוריה יצטרף אליהם. בהעדר הסכמה כלשהי מצידם, החליט נציג משרד הבטחון כי גרעין אוריה הוא שיעלה להתיישבות במקום, ואך ורק מי שיעלה עמו ויגור במקום - יהא בעל הזכות במקום.
7. ביום 8/7/84 עלו חברי העותר, כ- 30 איש, גברים נשים וטף, למקום, והקימו בו מאהל וסככה. עוד לפני העליה לקרקע הבהיר המשיב מספר 4 לעותר כי להסדרות הציונית העולמית אין קרואנים במחסניה, ואף משרד הבטחון הבהיר לעותר כי גם להם יש חוסר בקרואנים, ולפיכך סוכם כי בתחילה יתגוררו חברי העותר באוהלים עם ציוד כשל מחנה צבאי. העותר הסכים, ובלבד שיוכל לעלות למקום. יחידת בינוי של פיקוד המרכז בצה"ל סייעה להקמת מחנה האוהלים, ואף הקימה במקום מגדל מים, שירותים, מקלחות וברזים. צה"ל אף סיפק גנרטור למקום, והחל באספקה שוטפת של מים ודלק. במקום גם הוצבו חיילים לשמירה. המועצה האזורית גוש עציון סיפקה לישוב ציוד תאורה, כלי עבודה, מיכלי מים, מיכלי אשפה וכדומה, ואף החלה מאותה עת, ליחן לעותר שירותים של הסעת תלמידיו לבתי ספר בירושלים ושירותי פינוי אשפה. הקרן הקיימת לישראל החלה לאחר העליה לקרקע בפריצת דרך לישוב, עבודה שנסיימה לערך בחילת 1985.
8. מאותו היום ואילך ישבו חברי העותר במקום - בחנאים פיזיים קשים ביותר. אף על פי כן חפדו כישוב רגיל, החל מטיפול בילדיהם הקטנים במקום והסעת ילדיהם הגדולים לבתי ספר, דרך הקמת מספר עסקים במקום (משרד אדריכלים, ייצור בובות אומנותיות וכו') וכלה בהקמת מבני עץ ובטון במקום על חשבונם בסכומים של עשרות אלפי דולרים. משך כחצי שנה, עד ליום 11/1/85, יום בו סופקו קרואנים למקום, ישבו במקום חברי העותר לבדם, באוהלים בלבד.
9. ביום ה- 8/7/84, יום עליית העותר לקרקע הופיעו במקום מר רוזנבאום וכמה מרעיו (פחות מעשרה גברים), ללא ציוד או אוהלים, וצפו במחרחש. ברוח הסיכום אליו חתר העותר, כפי האמור בסעיף 6 לעיל, הציעו להם חברי העותר להשתתף באסיפת חברים אשר חקבע את נציגות הישוב ואח חקנונו. האסיפה אכן נחכנסה, אלא שלאחר כמה דקות, בראות מר רוזנבאום ורעיו כי אין להם רוב באסיפה זו, פרשו ממנה, לקחו מספר אוהלים שצה"ל סיפק והקימו מחנה נפרד במרחק של כ- 50 מטר מאוהלי העותר. לאחר פרישתם נמשכה האסיפה, נקבעה הנציגות ונקבע חקנון הישוב.
- מאותה עת ועד 11/1/85 ישב במקום העותר לבדו על משפחותיו וילדיו, כאשר חברי המשיב מספר 7 (להלן - גרעין נאוח אדומים) (כפי שכינו עצמם מר רוזנבאום ועמיתיו) רק באו מדי פעם לבקר במקום, בעיקר כאשר היו צפויים ביקורים של גורמים מטעם המוסדות המיישבים במקום. במקרים רבים של ביקורים פתאומיים, נוכחו המבקרים לדעת כי רק אנשי העותר גרים במקום, בעוד שמחנהו של גרעין ביח"ר נטוש הוא וחסר חיים כל העת. כך קרה בביקורו של סגן השר מר דקל ושל מר י. נהרי - הממונה על הרכוש הממשלתי ביו"ש, והדבר אושר על ידם בכחב. (צילום המסמך המאשר עובדה זו והחחום על ידי מר נהרי מצ"ב לעחירה כנספח ב' ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). כך קרה גם בעת ביקורו של מר שילה גל - ראש המועצה האזורית גוש עציון, אשר לאחר שגילה כי מחנם נטוש הוא, ורכוש המועצה מופקר במקום, לקח עמו גנרטור של המועצה ששימש את גרעין ביח"ר, ופנה לחברי העותר כי יקחו לשימושם חלק מהציוד הצבאי ששימש את גרעין ביח"ר. עוד יצויין כי גרעין ביח"ר גם לא השתמש בשירותי ההסעות של

המועצה, ומר גל הודיע זאת למר זוילי, המשיב מספר 5, שביקר במקום. אנשי המרכז החקלאי (חנועה מיישבת) שביקרו במקום, נוכחו לדעת כי המקום מיושב אך ורק על ידי העותר, וכנ"ל גם לגבי עוזר שר הבטחון, מר ש. שבס, לגבי אנשי משרד הבטחון אל"מ דן סתיו וסא"ל דוד בן ישי ולגבי רבים אחרים שבקרו במקום.

עוד יצויין כי צוות "מבט" מן הטלביזיה הישראלית עם הכתב רמי גוברניק ביקר במקום, וגם מכתבתו עלה בבירור כי אך ורק חברי העותר היו מצויים שם בעת הביקור.

10. במהלך אותה תקופה, ואף לאחריה, המשיך העותר לקבל הבטחות מכל גורמי ההתיישבות המוסמכים כי הוא הגרעין היחידי המיועד למקום.

(א) סגן שר החקלאות (דאז) מר מ. דקל אשר ביקר במקום בחודש אוגוסט עם עוזרו ועם מר י. נהרי, הורה למר נהרי - הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי ביו"ש - להקצות את השטח של נאות אדומים לגרעין אוריה לבדו ואף ליחון על כך אישור בכתב לעותר. (אישור על עובדה זו החתום על ידי מר נהרי, צורף לעתירה כנספח ב' ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

(ב) מר אורי בראון, אשר כאמור הבטיח לשמש "אבא" לעותר, הבטיח שוב לעותר, ובכתב, כי משרד הבטחון עושה ויעשה כמיטב יכולתו לקידום ופיתוח ישובו. (העחק מכתבו זה מצ"ב כנספח ג' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). בהקשר זה יש לציין כי באותה עת היה היישוב בטיפול משרד הבטחון, ואף במחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית הפנו את העותר למשרד הבטחון לצורך כל עניין הטיפול בו. לעניין זה אבקש לעיין במכתבו של המשיב מספר 6 הכוחב כי הקמח הישוב אמנם אושרה בשעתו, אך הקמחו לא הוטלה על חטיבת ההתיישבות. ואכן, כך היה הדבר, ומשרד הבטחון הוא שהופקד על הקמח היישוב והטיפול בו - בראשותו. (מכתב זה מצ"ב כנספח ד(1) לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

(ג) מר צבי מרגלית, איש "הסתדרות הפועלים החקלאיים - המרכז החקלאי" (להלן - המרכז החקלאי) אשר הינה החנועה המיישבת שאימצה את גרעין אוריה באוגוסט 1984 בהסכמת המשיבה מספר 3, אף הוא הבהיר לעותר כי בהחאם למסמכים שברשותו, הועלה העותר לקרקע כחוק, והינו יושב בה כחוק (העחק המכתב מצ"ב כנספח ד' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

11. בישיבה שנערכה ביום 12/11/84 במשרדי ההסתדרות הציונית העולמית - בנוכחות מר נ. זוילי - יו"ר המחלקה להתיישבות, מר י. דקל מנכ"ל המחלקה, ואנשי המרכז החקלאי, סוכם כי מחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית מכירה ב"גרעין אוריה" ובמשבצת נאות אדומים בה הם יושבים ועוד נקבע כי ההכרה הרשמית חנחן רק לאחר שיחקבל אישור מחודש של ועדת שרים או לחלופין של שר הבטחון להקמת ישוב במקום. עוד סוכם כי המחלקה איננה קושרת את העותר עם הגרעין השני (היינו גרעין בית"ר) שלמעשה החפרק בינתיים. (צילום מסמך סיכום הישיבה, המאושר על ידי מר צ. מרגליות שנכח בה, מצ"ב כנספח ה' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

בינואר 1985 החליטה הממשלה (בהשתתפותו הפעילה של שר הבטחון מר יצחק רבין) להקים ישוב בנאות אדומים, ובכך ניתן חוקף סופי לסיכום זה.

באותה ישיבה ביום 12/11/84 גם סוכם כי החטיבה להתיישבות תחקצב את העותר החל מחודש אפריל 1985.

12. לאחר אותה החלטה, הוזמן העותר לראש מחלקת קליטה בחבל ההר מר שרגא שבחאי לפגישה ביום 30/11/84, ובה שוב הובטח לעותר כי רק הוא יהיה הגרעין המיישב לנאות אדומים, ואילו הגרעין האחר - אם יוכיח עצמו

כרציני בעמיד - יקלט גם הוא על ידי המחלקה להתיישבות, אולם ייושב במקום אחר.

ב- 2/12/84, בעקבות פגישה זו ביקרו ביישוב מר שבחאי וד"ר נזר מנוחין - ראש מחלקת חברה וקליטה בסוכנות, והוציאו חו"ד חיובית על הגרעין, אשר בעקבותיה, כך הבטיחו גם הם לעותר יהא העותר הגרעין היחידי אשר ייושב במקום.

13. בשלב זה, לאור כל ההבטחות שהובטחו לעותר מטעם כל גורם מוסמך אפשרי, הן בטרם עלייתו לקרקע והן לאחריה, ולאור העובדה כי העותר לבדו יושב במקום בתנאים קשים - וזאת ע"פ הבטחות אלה, היה ברור לעותר כי ישיבתו במקום, מובטחת היא.

14. בחודש אוקטובר 1984 פנו העותר וחנועת המרכז החקלאי למשרד הבטחון בבקשה לאספקת קרוואנים לעותר. עוזר השר, מר ש. שבס, ביקר ביישוב והחליט להקצות לעותר שבעה קרוואנים. הובלתם ליישוב הוטלה על הסוכנות, והמשיב מספר 5 הבטיח גם בענין זה לעותר כי כל הקרוואנים יוקצו לו לבדו. אלא שבשלב זה נודע הדבר לגרעין ביח"ר, ובהתערבותו הישירה של מ"מ ראש הממשלה (דאז) מר יצחק שמיר ושל מפלגת הליכוד שונחה ההחלטה והוחלט כי הקרוואנים יחולקו בין 2 הגרעינים: בין הגרעין העותר, אשר יושב במקום ובין גרעין ביח"ר - שקיים במקום מאהל ריק. הנושא הפך סלע מחלוקת מפלגתי, וסביב הקרוואנים התפתח סכסוך בין שני הגרעינים (אנשי גרעין ביח"ר נזעקו למקום לצורך עניין זה), סכסוך אשר הגיע לכדי אלימות ואף נוצר צורך בהתערבות המשטרה ובחי המשפט. בסופו של דבר, חולקו הקרוואנים בין שני הגרעינים.

רק מאותה עת ואילך (היינו ינואר 1985), לאחר שהוקמו קרוואנים במקום, ולאחר שנוצרו תנאי מחיה סבירים ביישוב, החלו להתגורר במקום כמה מחברי גרעין ביח"ר.

15. גם לאחר התפתחות זו, המשיכו הגורמים המופקדים על ההתיישבות להבטיח לעותר כי יוכל להישאר במקום, אם כי עתה הוסיפו כי גם הגרעין השני יוכל להתיישב במקום, ולעותר הובהר כי ככל הנראה יוקמו בשטח המשבצת שני ישובים סמוכים. כך למשל סוכם בדיון שהתקיים ביום 3/2/85 במסגרת הנהלת החטיבה להתיישבות (בהשתתפות המשיבים 3, 4 ו-5), וממנו עלתה הכוונה כי העותר ימשיך לשהות במקום כגרעין עצמאי, ויקבל את הליווי החברתי של ה"מרכז החקלאי" היא החנועה אליה הוא משתייך. (סיכום ישיבה זו מצ"ב כנספח ו' לעתירה, ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). אפשרות זו כבר הועלתה בעבר, במכתבו של המשיב מספר 6 המצורף כנספח ד(1) לעתירה.

בנוסף, הבטיח לעותר, מר זוילי (המשיב מספר 5) כי חברי גרעין ביח"ר על קרוואניהם יועברו לגבעה סמוכה חוץ שבוע, ותכניתו זו אף אושרה על ידי הנהלת המחלקה להתיישבות. אולם תכנית זו לא בוצעה עקב לחץ פוליטי.

ושוב, במכתב נוסף של מר י. דקל מנכ"ל המחלקה להתיישבות, הוא המשיב מספר 6, שהופנה לעותר, נקבע כי ה"עותר יושב במקום בזכות ולא בחסד" (מכתב זה מצ"ב כנספח ז' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

יש לציין, כי גם חנועת משקי חירות - ביח"ר עצמה (היא המשיבה מספר 8) הכירה בזכותם של חברי גרעין אוריה לישוב בנאות אדומים, והכירה בנחישותם ודבקותם במטרה בשהותם משך זמן רב במקום בתנאים פיזיים קשים, כפי שעולה ממכתביהם לעותר (מכתביו של מנהל חנועה זו מיום 13/2/85 ומיום 20/2/85 מצ"ב כנספחים ח' ו-ט' לעתירה, ומהווים חלק בלתי נפרד הימנה).

16. כאמור, ניסה העותר להגיע לידי פשרה עם הגרעין האחר עוד לפני עלייתו לקרקע (ראה סעיף 6 לעיל), ואף עתה ניסה להגיע לידי פשרה עם גרעין ביח"ר.

כך למשל הסכים העותר להצעה לתכנן שני ישובים בשכנות קרובה וזאת על אף שהיה ברור לכל כי הוא היחידי אשר היה בשטח עד אותה עת (לענין זה נא לעיין במכתבו של מר צבי מרגלית למר שמחה אסף, המצ"ב כנספח י' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה). יש לציין כי האדמות המוקצות לישוב הן בצורת איתור צר וארוך ולפיכך ניתנות הן לחלוקה לשני ישובים סמוכים (נא לעיין במפה בה מסומנות האדמות המוקצות לישוב, המצ"ב כנספח יא' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

17. על אף כל זאת, מאז התיישבו במקום גם חברי המשיב מספר 7, הפך הענין לסעל מחלוקת פוליטי, ועקב כך החלו אט אט כל הגורמים המיישבים לסגת מהתחייבויותיהם והבטחותיהם והחלו לדרוש כי העותר יעבור למקום אחר, או כי יתפרק. כך למשל הודיע המשיב מספר 6 כי נאות אדומים מיועד עבור גרעין של חנועת חירות-ביח"ר ולא עבור הגרעין העותר, וכי הוא מאשר לעותר לשבח במחנה הזמני בנאות אדומים עד פירוקו בלבד. דברים דומים כתב גם המשיב מספר 4, ואף ראש המועצה האזורית נהג בדרך זו - והכל תוך התכחשות מפורשת להבטחותיהם שלהם לעותר. (מכתביהם מצ"ב כנספחים יב', יג', יד' לעתירה, ומהווים חלק בלתי נפרד הימנה).

בהחלטתם זו ניחלו הגורמים האמורים בהמלצתה של ועדת גבתי - אשר הינה ועדה לא סטטוטורית, ובה חברים נציגי כל החנועות המיישבות, והיא הממליצה על חלוקת משבצות התיישבות לחנועות. יש לציין כי אף החטיבה להתיישבות רואה בהחלטות ועדת גבתי המלצה בלבד. מסתבר כי ועדה זו המליצה על הקצאת משבצת נאות אדומים למשקי חירות-ביח"ר, עוד בחודש ינואר 1983, אלא שהחלטה זו נשכחה מלב כל, ואיש לא אמר עליה דבר לעותר. רק לאחר כחצי שנה ישיבה במקום, נחגלחה לפתע המלצה זו (של אותה ועדה וולונטרית ולא מחייבת) ובה נחלו כל הגורמים כנימוק לנסיגה מהתחייבויותיהם. העותר גם יטען כי התנהגותם המפורשת או מכללא של המשיבים או מי מהם מונעת מהם מלהיתלות בצורה כלשהי בהחלטת ועדת גבתי הנ"ל.

לא למוחר יהיה לציין כי עוד ב- 11/1/85, בשעה שפרץ הסכסוך בין שני הגרעינים, הציע נציג המרכז החקלאי (מר צבי מרגלית) לנציג משקי חירות-ביח"ר (מר מוקה כהן) כי הסכסוך יועבר להכרעה ועדת גבתי, אולם הצעה זו נדחתה על ידי מר מ. כהן על הסף! (עיין נספח י' לעתירה). רק משנחלחה אותה המלצה נושנה, נחלו בה אנשי חירות-ביח"ר ובעקבותיהם המשיבים 4 ו-6 וזאת למרות ההתעלמות המוחלטת, הכרוכה בהכרה זו, מכל אשר אירע בשטח משך השנים, ומכל ההבטחות אשר ניתנו לעותר כי הוא יהא הגרעין המיישב היחידי באיזור, וכי יהא זכאי ללוויה החנועתי של חנועת המרכז החקלאי. (עיין למשל נספח ו' לעתירה).

18. ככל שחלף הזמן הלכו המשיבים 3-6 והתכחשו יותר ויותר להבטחותיהם שבעבר. במהלך שנת 1985, עוד הודו מפעם לפעם בזכותו של העותר לישוב במקום, ולו לצידו של הגרעין האחר, (נא לעיין בנספח ז' לעתירה בו מודה המשיב מספר 6 כי העותר יושב במקום בזכות ולא בחסד; ונא לעיין גם במכתבו של מר י. וייס לעותר המצ"ב כנספח טו' לעתירה ובהרשאת מר וייס ב- 8/10/85 לעותר להעביר מבנה טרומי גדול ליישוב לצרכיו - המצ"ב כנספח טז' לעתירה). אולם החל מסוף שנת 1985 ואילך, החלו המשיבים לדרוש ביחר חוקף כי העותר יעזוב את המקום או יתפרק.

19. יש לציין כי המשיבים 3-6 התעלמו בהחלטתם החדשה גם מחו"ד של הגב' פליאה אלבק, מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, אשר הציעה לחלק את משבצת נאות אדומים בין שני הגרעינים, ואף הצעותיו בעל פה ובכתב של מר חיים גבתי עצמו, אשר הציע לאור ההתפתחויות שקרו בשטח, להקים במקום שני ישובים נדחו מכל וכל. (חוות דעות אלו מצ"ב כנספחים יז' ו-יח' לעתירה ומהוות חלק בלתי נפרד הימנה). למוחר לציין כי העותר הסכים גם להצעה זו, אולם ללא הועיל (עיין במכתב העותר המצ"ב כנספח יט' לעתירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

20. בחודש יוני 1986 הגיעה המחלקה להתיישבות למסקנה כי אינה מסוגלת לפתור את הבעיה, והעבירה את הטיפול במחלוקת לראש הממשלה (המשיב מספר

2). ראה לענין זה מכחבו של המשיב מספר 5 לראש הממשלה, המצ"ב כנספח יט(1) לעחירה. העברה זו לא העלתה אף היא כל חוצאה, וראש הממשלה לא פעל כלל בנדון.

21. העותר, פרקליטו והתנועה המיישבת שלו פנו פעמים רבות לכל גורם אפשרי - החל משרד הבטחון, דרך המוסדות המיישבים (המשיבים 3-6) וכלה במשרד ראש הממשלה ואחרים, אולם כל זאת ללא הועיל. (נא לעיין בנספחים י' ו-יט', וכן במכתבים המצ"ב כנספחים כ', כא', כב', כג', כד', כה' ו-כו' לעחירה והמהווים חלק בלתי נפרד הימנה).

22. במהלך החודשים ספטמבר - אוקטובר 1986 החליטה המשיבה מספר 3 כי על העותר לעזוב את נאום אדומים ולעבור ל"מישור אדומים" כמקום להתגרענות והכשרה. המשיבה מספר 3 גם הודיעה לעותר כי אין בידיה להציע לו מקום קבע להתיישב בו, וגם אין לה כל חוכניות אקטואליות, וזאת כשנתיים וחצי לאחר עלותו לקרקע באישור כל הגורמים המוסמכים! אעפ"כ הסכים העותר, שחבריו מצויים היו במצב כלאחר ייאוש, לדון בהצעה זו, אולם גם הצעה זו נפלה בשל אי יכולת טכנית של המשיבה מספר 3 לבצעה (חכובת בענין זה מצ"ב כנספחים כז - ל' לעחירה ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה).

מאז 30/10/86 לא נחתש דבר, והעותר נותר על מכונו, על ספקותיו ועלמצבו חסר התוחלת, כאשר מחד גיסא - המשיבים אינם מסוגלים לדאוג לפחרון למצב, ומאידך גיסא - חברי גרעין בית"ר מחנכלים לחברי העותר ללא הרף ומצייקים להם בכל דרך אפשרית - כפי שעולה ממכתבו של העותר למשיב מספר 5 המצ"ב כנספח לא' לעחירה).

מצב זה הנמשך כמעט שלוש שנים, הוא ללא נשוא לחברי העותר אשר בהסתמכם על ההבטחות הרבות שקיבלו מכל גורם מוסמן בענייני ההתיישבות ביו"ש, נטשו את בתיהם, ועברו לחיות עם ילדיהם באוהלים (בעבר) ובקרוואנים (בהווה).

23. בין היתר, יטען העותר כדלקמן:-

העותר וחבריו קיבלו הבטחות, מכל הגופים המוסמכים והאחרים על ההתיישבות ביו"ש. ההבטחות ניתנו הן מן המשיבה מספר 3 - שהיא הגוף העוסק בהתיישבות מעבר לקו הירוק, הן על ידי המשיבים 4-6 שהם נציגיה המוסמכים של המשיבה מספר 3, והן על ידי משרד הבטחון ונציגיו שהם שהיו אחראים בעת העליה לקרקע ובחצי השנה שלאחר כך להעלאה הישוב ולטיפול בו, וזאת על דעת המשיבה מספר 3 עצמה.

הבטחות אלו, די בהן כשלעצמן לחייב את המשיבים לקיימן. כפי שנקבע בבג"צ 321/75, 135 סאי-טקס קורפוריישן בע"מ ואח' נגד שר המסו"ת, פ"ד ל(1) 673, 676:-

"הבטחה שניתנה על ידי בעל שררה בגדר סמכותו החוקית בכוונה שיהא לה תוקף משפטי, והצד השני מקבל אותה בצורה זו, ההגיונות הציבורית דורשת שההבטחה תקויים הלכה למעשה, כאשר בכוחו של המבטיח למלא אחריה, אפילו לא שינה האזרח את מצבו לרעה".

ושוב, בבג"צ 250/78 אביוב נגד שר החקלאות, פ"ד לב(3) 742, 749, נקבע כי בית המשפט יחייב רשות ציבורית לקיים הבטחה ברורה שניתנה, וזאת גם אם לא הוכח שינוי לרעה במעמד האזרח עקב מתן ההחלטה. באותו עניין דובר בהבטחה לאפשר לאזרח לחזור קרקע לעיבוד חקלאי, שנחקלה בהתנגדות מטעם אחד ממחברי העותר, וכאמור חייב בית המשפט את מנהל מקרקעי ישראל לקיים את הבטחתו ולהחזיר את הקרקע לעותר. בית המשפט הנכבד מתבקש לפנות לענין זה גם לאסמכתאות הבאות:-

בג"צ 127/80 אודם נגד ראש עיריית ח"א, פ"ד לה(2) 118, 121.

בג"צ 49/83 המחלבות המאוחדות נגד המועצה לענף החלב, פ"ד לז(4) 516, 522.

בג"צ 580/83 אטלנטיק נגד שר התח"ת, פ"ד לט(1) 29, 35-36.

בג"צ 142/86 דשון כפר שוחפי להחיישבות חקלאית נגד שר החקלאות ואח' (טרם פורסם).

א. שטיין, הבטחה מינהלית, משפטים, יד(2) 255, 265.

אין ספק כי בענייננו נחנו המשיבים 3-6 את הבטחותיהם לעותר בגדר סמכותם (ראה במיוחד נספח ה' לעתירה), בכוונה ברורה שיהא להן חוקף משפטי, והעותר קיבל אותן כהבטחות בעלות חוקף משפטי מחייב. ההבטחות הן מפורשות וברורות. בנספח ב' לעתירה מדובר על נתינת מסמך רשמי לעותר "המאשר את הקצאת השטח של נאות אדומים לגרעין אוריה". בנספח ה' לעתירה מדובר בלשון ברורה על כי "המחלקה מכירה בגרעין אוריה ובמשבצת נאות אדומים בה הם יושבים". כיוצא בזה, שאר ההבטחות. ההבטחות אף אושרו על ידי נותניהן בכתב, דבר המעיד אף הוא על רצינותן. (והשווה בג"צ 142/86 הנ"ל בעמוד 8). הטעמים המפלגתיים שבגינם נסוגו המשיבים 3-6 מהבטחתם זו ועברו לעמודה כי יישבו במקום שני גרעינים, ודאי אינם בגדר צידוק חוקי כלשהו לנסיגה מההבטחה. אולם כאמור, העותר הסכים גם לכך. אלא שלנסיגה המוחלטת מכל ההבטחות, ולעמדה הדורשת מן העותר לעזוב את המקום או להתפרק, ודאי אין צידוק כלשהו, שכן אין שום מניעה אובייקטיבית ליחן לשני הגרעינים לישוב במקום, וזאת כפי שעולה בבירור מנספחים יז' ו- יח' לעתירה.

אין בענייננו שום טעם ענייני וסביר שלא לקיים את ההבטחות ואף לא שום צידוק חוקי לכך וממילא מחוייבים המשיבים לקיימן (בג"צ 250/78 הנ"ל) וכן בג"צ 580/83 הנ"ל בעמוד 36).

התלות המשיבים בהמלצת ועדת גבתי מינואר 1983 שקבעה כי המקום ייועד למשקי חירום-ביח"ר ודאי איננה טעם סביר לנסיגה מכל ההבטחות, שכן המדובר אך ורק בועדה שאינה סטטוטורית, שהחלטתה נשכחה מלב כל, שאיש לא הפנה חשומת לב העותר אליה, ושההיצמדות אליה בהחלטה מכל אשר קרה בשטח משך כשלוש שנים - איננה סבירה ואיננה מהווה עילה לאי קיום ההבטחות. מה גם שההבטחות וההחייבויות שניתנו לאחר מכן הופכות אותה לחספא בעלמא.

24. אכן, ל"הלכת סאי-טקס" נקבעו בפסיקה מספר חריגים, אולם אף לא אחד מהם חל בענייננו. הבעיה נשוא עתירה זאת איננה חקציבית, וביח המשפט הנכבד אינו נדרש לעשות איזון אינטרסים על ידי חלוקת "העוגה החקציבית" (נא לעיין בג"צ 534/75 התאחדות בחי מלון נגד שר החירות, פ"ד לו(1) 837, 840). בענייננו גם אין מדובר בהבטחות שאינן עוד בנוח ביצוע ושאינן עוד אפשרות לקיימן, ואף בכך לא טמונה מניעה למימושן. (נא לעיין בבג"צ 594/78 אומן בע"מ נגד שר התח"ת, פ"ד לב(3) 469, 473).

על כן נראה כי חובה על המשיבים לקיים את הבטחותיהם. כפי שנפסק מפי כב' השופט ברק לאחרונה, בבג"צ 669/86 רובין נגד ברגר ואח' (טרם פורסם) בעמ' 6:-

"איש הציבור הוא נאמן הציבור. לא לעצמו הוא פועל, אלא למען האינטרס הציבורי הוא פועל. אך טבעי הוא, כי הסכמים והבטחות שהוא נותן, נבחנות על כן באמות מידה של המשפט הציבורי...אכן, איש ציבור אינו רשאי לומר: "הסכמתי, אז מה?" לאיש ציבור זה משיב המשפט הציבורי: "ההגנות והסבירות הציבוריים מחייבים, כי אם הסכמתי, עליך לכבד הסכמתי, אלא אם כן בידך נימוקים טובים שלא לקיימה".

בענייננו, נימוקים כאלה, אינם בנמצא.

25. בנוסף לכך, יטען העותר כי אין להתעלם מן העובדה כי הוא וחבריו שינו מצבם לרעה על סמך הבטחות אלו, חברי העותר נטשו בחיהם ועברו להתגורר בחנאים פיזיים קשים משך זמן רב. אשר על כן, גם אם ההבטחות כשלעצמן אין די בהן לחיוב המשיבים לקיימן, הנה בהצטרפן לשינוי מצב העותר לרעה, אין ספק כי די בכך לחיוב המשיבים לקיים את הבטחותיהם. לענין זה יבקש העותר להפנות לפסקי הדין הבאים:-

בג"צ 594/78 הנ"ל בעמוד 473.

בג"צ 49/83 הנ"ל בעמוד 522 מול האות ז'.

בג"צ 640/78 קצאן את הרשטיג נגד יו"ר הועדה המקומית לחכנון נחניה, פ"ד לו(2) 1, בעמוד 11 מול האותיות ו-ז.

בבג"צ 142/86 הנ"ל, בעמוד 9 מסכים כב' השופט בייסקי לדברי א. שטיין במאמרו שאוזכר לעיל באומרו:-

"שינוי מצבו של הנבטח לרעה, שלא נדרש כחנאי לקשירת הרשות בהבטחותיה, יכול להיות כאן משקל רציני כנגד השיקולים שבעד הפרת ההבטחה. אולם גם בלא השינוי לרעה, כאמור, דרושים שיקולים רציניים מאד כדי להצדיק את הפרת ההבטחה הפוגעת בציפיותיו של מקבלה".

והוא הדין בענייננו.

26. העותר אף יטען כי נוצרה בענייננו "מניעות מכח הבטחה". ההבטחות שניתנו לעותר, אשר יצרו מצג כאילו מובטח לעותר כי הוא יהא הגרעין היחיד שיחייש במקום, משתיקות ומונעות את המשיבים משינוי החלטותיהם הקודמות שכן חברי העותר פעלו על סמך מצג זה, ושינוי מצבם לרעה בגללו. לענין זה יבקש העותר להפנות לפסקי הדין הבאים בהם נפסק כי קיימת במשפטנו אותה מניעות מכח הבטחה. בענין זה אבקש להפנות את חשומת לב בית המשפט הנכבד ל:-

בג"צ 640/78 הנ"ל, בעמוד 11 מול האותיות ו-ז.

בג"צ 298/70 פולק בע"מ נ. שר המסו"ת ואח', פ"ד כה(2) 3, 8.

בג"צ 178/74 בן חורין נ. הועדה המקומית לחכנון ולבניה, פ"ד כח(2) 757, 760.

בג"צ 123/64 סאיסנאס נגד הועדה המקומית לחכנון ולבניה, פ"ד יח(3) 533, 541.

אכן, לא בכל מקרה נוצרת מניעות זו. כפי שקבע כב' הנשיא שמגר בבג"צ 159/84 שאהין נ. מפקד כוחות צה"ל באזור רצועת עזה, פ"ד לט(1) 309, בעמוד 333, בענין זה קיימים בדרך כלל שני אינטרסים עיקריים, אשר לא אחת סותרים הינם זה את זה. מצד אחד, האינטרס של הפרט לשמור על הזכויות שהתגבשו בידי עקב החלטתה הקודמת של הרשות, ומצד אחר, חובתה של הרשות הציבורית לקיים נאמנותה לאינטרס הציבורי. כאשר גובר האינטרס השני, אזי לא תיצור ההבטחה או ההחלטה המינהלית, את המניעות האמורה.

וממשיך כב' הנשיא ואומר (בעמוד 335 מול האות ו') כי היציבות הנדרשת מן ההחלטה המינהלית, עיקרה בהגנה על זכויות שהוקנו לפרט, ואף אם לא הוקנו זכויות, חיוני להגן על הפרט מפני שינויים שרירותיים של הגישה, הנעה ונדה ללא סיבה סבירה.

בענייננו, אינטרס הפרט אשר שונה מצבו לרעה, ודאי נפגע, לעומת זאת, טעמה של הרשות לחזרתה מההבטחה איננו קיום חובותיה הציבוריות, שכן אלו לא יפגעו גם אם תקיימנה ההבטחות. במקרה כזה יגבר אינטרס הפרט

הנפגע, וביח המשפט הנכבד מחבקש להגן עליו מפני שינוי שרירותי של ההבטחה, אשר אין מאחוריו כל סיבה סבירה.

27. העותר יוסיף ויטען כי בהחלטותיהם החדשות התעלמו המשיבים מנחונם רלבנטיים ומשיקולים שהיה עליהם לשקול, ולא לקחו בחשבון שיקוליהם אח כל הבטחותיהם אשר נחנו ואח כל אשר החרש בשטח עצמו משך זמן רב. המשיבים התחשבו אך ורק בשיקול אחד, שאין לו כל משקל ממשי כיום. פגם זה די בו לביטול החלטת המשיבים 3-6 הדורשת אח פינוי העותר מנאות אדומים או אח פירוקו. כפי שאמר כב' השופט ברק בבג"צ 124/79 צובא נ. שר הבטחון, פ"ד לו(2) 752, בעמוד 754: "הסכמים יש לכבד, והרי זה שיקול רלבנטי שעל הרשות לקחת בחשבון". דברים אלו אכן נאמרו לעניין החוזה השלטוני, אך כב' השופט ברק אמר אותם גם בנוגע להבטחת הרשות, וזאת בבג"צ 127/80 שהוזכר לעיל, בעמוד 121.

28. לחלופין, גם אם המלצת ועדת גבתי מחודש ינואר 1983 היא נימוק ענייני וסביר להעניק מקום הישוב לגרעין ביח"ר, הרי שיקול זה עלה רק במאחר, לאחר שהרשות הבטיחה חזור והבטח לעותר כי לו ינתן המקום. הרשות, היא שהורשלה בכך שלא הפנתה חשומת לב העותר להמלצת ועדת גבתי. הבטחות אלו יצרו ציפיות מוצדקות אצל העותר, והעותר פעל בהתאם להן ושינה מצבו לרעה. בבג"צ 318/75 חדג'ס ואח' נ. הועדה המחוזית לתכנון ובניה, חיפה, פ"ד לו(2) 133, 137 בו התקיימו כל הנסיבות האמורות נפסק כי בנסיבות אלה "חייבים להיות טעמים כבדי משקל כדי להצדיק הפיכת הקערה על פיה... ואם הוועדה החרשלה... אח עוון החרשלותה אין היא יכולה לפקוד על האזרח שהסתכן בינתיים...". מטעם זה הוחלט באותו ענין כי לא יתחשבו בנימוק ענייני וסביר שעמד לרשות, וזאת רק מן הטעם שהרשות נזקקה לו במאחר.

29. עוד יוסיף העותר ויטען כי החלטת המשיבים הדורשת מן העותר להתפרק או לעבור למקום אחר (כאמור במכתבו של המשיב מספר 6, המצורף כנספח יב' לעמירה) חורגת היא מכל מידה של סבירות. החלטה זו מתעלמת הן מההבטחות אשר פורטו לעיל, הן משינוי מצב העותר לרעה, והן מן העובדה כי לא קיימת כל מניעה לישיבת שני הגרעינים במקום (נא לעיין בנספחים יז' ו-יח' לעמירה). אי סבירות זו מצדיקה את ביטול ההחלטה. לענין זה יתבקש ביח המשפט הנכבד לפנות לבג"צ 389/80 דפי זהב נגד רשות השידור, פ"ד לה(1) 421; בג"צ 243/82 זכרוני נגד הועד המנהל של רשה"ש, פ"ד לו(1) 757 ועוד.

אשר על כן מחבקש ביח המשפט הנכבד ליחן צו על חנאי וצו ביניים כמבוקש בראש העמירה, וביום הדיון להפוך את הצו להחלטי.

כמו כן מחבקש ביח המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותר ובשכ"ט עו"ד בחוספת מע"מ הצמדה וריבית כדין מיום פסיקתם ועד לפרעונם בפועל.

יעקב רובין - עו"ד
ב"כ העותר

אשר

כבית המשפט העליון בירושלים
בטבוח כבית משפט גבוה לצדק

גרעין אוריה
עמותה רשומה כדן

בענין שבין:

ע"י ב"כ עוה"ד י. רובין ו/או ב. ליפשיץ
מרחוב אברבנאל 13, ירושלים 92425.

העותר

הג"ח

1. אוריה בן ארם

2. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.
אחיה אוריה בן ארם

3. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

4. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

5. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

6. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

7. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

8. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

9. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

10. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

11. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

12. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

13. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

14. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

15. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

16. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

17. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

18. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

19. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

20. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

21. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

22. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

23. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

24. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

25. אוריה בן ארם נציג ה.א.א.

ממשלת ישראל
קריית בן ארם, כביש ראשון, ירושלים.
ראש ממשלת ישראל
קריית בן ארם, כביש ראשון, ירושלים.
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920

4. מחזיקו דרובלס, יו"ר חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920

5. ניסים זיללי, יו"ר חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים 91920

6. יהודה דקל, מנכ"ל חטיבת ההתיישבות
ההסתדרות הציונית העולמית
מרחוב קפלן 17, ת.ד. 7053, חל-אביב

7. גרעין נאות אדומים
ד.נ. בקעת יריחו ת.ד. 85 90610

8. משקי חנועות החרות - בית"ר
מבית ז'בוטינסקי המלך ג'ורג' 38, ת"א 68298

המשיבים

עחירה למחן צו על חנאי וצו ביניים
=====

בית המשפט הנכבד מחבקש ליתן צו על חנאי המכוון נגד המשיבים והמורה להם
ליתן טעם כדלקמן:-

- (א) מדוע לא יכירו בעוחר כזכאי היחיד להתיישב בישוב נאות אדומים, וזאת
בהתאם להבטחות שניתנו לעוחר בעבר.
- (ב) לחלופין, מדוע לא יכירו בעוחר כאחד משני גרעינים הזכאים להתיישב
בישוב נאות אדומים.
- (ג) מדוע לא יתנו המשיבות 1 ו-3 לעוחר תמיכה חקציבית כמקובל לגבי
יישורים המוקמים על ידי ההסתדרות הציונית העולמית מעבר לקו הירוק.
- (ד) מדוע לא תימנע המשיבה מספר 1 מהקמת ישובים בשטחים שמעבר לקו הירוק
כל עוד לא מולאו ההתחייבויות לעוחר ולא הוקצה לו שטח אוטונומי
להתיישבות.

ח צ ה י ר
=====

אני הח"מ מנחם סביון לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר אמת שאם לא כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק מצהיר בזאת בכחב כדלקמן:-

1. אני משמש כמזכיר הגרעין העומר, בקי בפרטי העתירה, ומוסמך להצהיר בשם העומר ובמקומו.
2. אני עושה חצהירי זה לשם תמיכה בעתירה המוגשת לבית המשפט הגבוה לצדק.
3. אני מלייר כי:-
 - א) ההודעות שנמסרו בסעיפים 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 רישא, 10, 12, 13, 14 (חחילתו וסופו), 15 (למעט שורה 12), 16, 17 (פסקה ראשונה), 18, 19, 21, 22 (פסקאות שניה ושלישית), 23 (פסקה ראשונה) הן נכונות.
 - ב) ההודעות שנמסרו בסעיפים 9 סיפא, 11, 14 (שורות 5-6), 15 (שורה 12), 25, 26, 27, 28, 29 הן נכונות למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. אני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי וחוכן חצהירי דלעיל אמת.

23.3.87
מנחם סביון

א י ש ו ר

אני הח"מ יעקב רובין - עו"ד מאשר בזאת כי ביום 23/3/87 הופיע בפני מר מנחם סביון, המוכר לי אישית ולאחר שהזהרתי כי עליו להצהיר אמת שאם לא כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר נכונות חצהירו הנ"ל וחחם עליו בפני.

יעקב רובין - עו"ד

נאות אדומים - אישור להקמת יישוב קהילתי-כפרי

הח/27

נציג צה"ל פותח.

כדיון משתתפים: השר ש. ארליך; ה"ה א. כץ,
מ. דרובלס, ר. ויץ, י. גדיש, א. בראון
והגב' פ. אלבק.

מחליטים כפוף לחוות דעת מנהל המחלקה
האזרחית בפרקליטות המדינה בענין הכעלות על הקרקע,
לאשר כדלקמן הקמתו של נאות אדומים - יישוב קהילתי-
כפרי כנ"ל. 17961272:-

א. בשלב ההקמה הראשון ייכנו כיישוב 150 יחידות
דיור.

ב. החעסוקה ביישוב תחבסס על תיירות, קייט,
תעשיה ושירותים. קרכתו של היישוב למישור
אדומים תספק למתיישבים מקורות חעסוקה
נוספים.

ג. היישוב יסונף למועצה האזורית גוש-עציון.

ד. האחריות להקמת היישוב מוטלת על ההסתדרות
הציונית העולמית.

~~17/2/85~~

17/2/85

1001

לכבוד: - מר' י. נהרי הממונה על הקרקעות הממשלתיות ביהודה ושומרון.
מאת: - מר' מנחם סביון מזכיר "אוריה".

הנדון: - נאות אדומים.

בזהאם לשחתנו הסלפונית הריני מבקש ממך לאשר את השתלשלות הענינים
המפורטת:-

1. גרעין אוריה עלה להתישבות בנאות אדומים ביולי 84 בהסכמת משרד
הבטחון.

2. באוגוסט 84 בבקור בישוב עם סגן שר החקלאות דאז מר' מיכאל דקל
ועוזרו. ראיחס כי גרעין אוריה יושב במקום עם משפחות נשים
וילדים ומלבד גרעין אוריה אף קבוצה אחרת לא יושבת במקום,
וסגן השר מר' דקל הורה לך לתת לגרעין "אוריה" מסמך רשמי
המאשר את הקצאת השטח של נאות אדומים לגרעין "אוריה".

בתורה מראש.

מנחם סביון
מזכיר "אוריה".

י. נהרי

חמסונה על הרכוש חנוש
והממשלה ביד"ש

18.2.85

7 1001

לשכת שר הביטחון

א' באלול תשמ"ד
29 באוגוסט 1984
אש- 0107

לכבוד

מנחם סביון

מזכיר "אוריה"

הנדון: פתיחת הישוב "אוריה" (נאות אדומים)

עוזר השר, מר אורי בראון שמח לקבל את מכתבך מה-5.8.84.

ברצוננו להודיעך כי משרדנו עושה ויעשה כמיטב יכולתו לקידום ולפיתוח ישובכם.

ב ב ר כ ה ,

אסנת ארין

לשכת עוזר שר הביטחון להתישבות

15-16 מדר

המרכז החקלאי

תל-אביב, ל' בשבט תשמ"ו

9.2.86

תיק
מחלקה

כפרים קהילתי

לכבוד
גרעין "אוריה"
בגאות אדומים

שלום רב,

חריני לחזור ולהודיעכם כי אנו מכירים בגרעין "אוריה" כגרעין היושב בגאות אדומים ומשתייך למח' לכפרים קהילתיים של המרכז החקלאי.

בהתאם למסמכים שברשותנו הועליתם כחוק, והינכם יושבים כחוק ואיש אינו יכול לחזוריד אחכם.

אנו נמשיך לעזור לכם ולסמל בכם כמישב יכולתנו.

נראה לנו שכמוקדם או במהרה גם הגורמים שסמנגדים לכם ויאלצו בעל כורחם לאמר אמך.

כניראה שצדק המסוק - שארץ ישראל ניקנית ביטורים -

מכל מקום יושר כוחכם וחצליו.

שלכם בברכה

צבי מרגלית

התקנים:

הח' אלחנן ישי - עוזר ראש המטה לעגיבי תמיכות
הח' אריק גומקין - סגן המנהל
הח' ש. אסף - מנהל המרכז החקלאי
הח' י. דקל - מנהל המח' לתמיכות
הח' גל סילו - ראש מועצת אזוריה גוש עציון.

צמ/רפ

1005 T (1)

התחדדות הציונית העולמית

חטיבת ההתיישבות

רח' הסלך גורני 48, ירושלים
ת.ד. 92

מס' _____
תאריך _____

כב' בכסלו תשמ"ה
16 בדצמבר 1984

התחדדות הפועלים הוזקלאים	
נגזר ללא רשום בחי"ח	
23-12-1984	
לחי	עם גמר ה.
ויר לגניוח	

לכבוד
יו"ר המרכז החקלאי, אר שטח אס"י
יו"ר משקי חרות-בי"ח
חברי גרעין אוריה
חברי גרעין נאות אדומים

א"נ,

הנדון: התיישבות נאות אדומים

הישוב קדר אמנם אושר בשטחו, אך הקמחו לא הוטלה על חטיבת ההתיישבות
וכן לא אושר תקציב לפעולה כלשהי במקום.

חטיבת ההתיישבות ומשרד הבטחון החליטו במשותף, להעריך לפעולה הומניטרית
שכוונתה להקל על האנשים לשהות בחורף במקום זה.

הקרוונים שיובאו למקום לא יוצמדו לקרקע בקביעות ולא יחוברו למים
וביוב. הם נועדו לאפשר מקלט מפני פגעי מזג האוויר לעונת החורף,
למשפחות עם ילדים הנמצאות במקום, בלי קשר להשתייכות לגרעין זה
או אחר.

באשר לעתיד, בדעת חטיבת ההתיישבות, אם יוטל עליה להקים את הישוב,
להציע מספר אפשרויות לפתרון קבע:

א) להתאחד ולהקים ישוב משותף גדול.

ב) לתכנן ישוב בעל שתי שכונות לכל אחד מהגרעינים, עם מרכז שרותים
משותף.

ג) או אולי אפילו לתכנן שני ישובים בשכונות קרובה, אם לא תמצא
אפשרות אחרת.

ברגע זה, מכל מקום, אין לאף גרעין חזקה על המקום בין אם נציגו
נמצאים באתר או לא. חטיבת ההתיישבות תחליט על חלוקת השטח לגרעין
זה או האחר, או ביניהם, רק לאחר שועדת השרים להתיישבות תטיל
עלינו להקים את הישוב.

הטיפול והחלטות בכל ענין הנוגע לטיפולנו באנשים שבמקום הוטלה על
ידינו על מנהל אזור ירושלים מר יעקב הוכמן וצוותו.

בכבוד רב,
דקל

העמק: שר הבטחון
ראשי חטיבת ההתיישבות
מר יעקב הוכמן

17 ספט 1

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות הפועלים החקלאים

המרכז החקלאי

לכבוד
הח' נסים זוילי
יו"ר המח' להתישבות
הפועלות הוותיקות.

ח"פ
מחלקת... כסרים קהי
15/11/84

הנדון: סכום ישיבה במסדר מתאריך 12/11/84.

משתתפים: נ. זוילי/יו"ר המח' להתישבות.
ש. אסף/מזכ"ל המרכז החקלאי.
י. דקל/מנכ"ל המח' להתישבות.
צ. מרגלית, א. כרנדיש/זמח' לכסרים קהילתיים.

נסים שלום,

בהתאם לשיחתנו הריני להעביר לך בזאת תמצית סיכום הישיבה.

נאות אדומים: המח' מכירה בגרעין "אוריה" ובמסבצת נאות אדומים בה חס יושבים.
תהיה מוכנה להכיר בו רשמית ולתקצבו רק אחרי אישור פטורש של ו. שרים
ו/או לחלופין ע"י שר הבטחון י. רבין (המיועד להיות יו"ר הועדה).
המח' איננה קושרת הגרעין עם הגרעין השני למעשה החמק בינתיים.

ביתנו

21/1/87

היות אישני כח - טעם א"ן איון
ט.ה.נ.א. 4 בנתיב הקה"א"י ואג"י ז"ל אה"א

5.4.7

הסתדרות הפועלים החקלאיים
המרכז החקלאי
המחלקת לכסרים קהילתיים

מר יעקב הוכמן, מנהל איזור ירושלים

3 בפברואר 1985

נכנס זוללי, ראש החטיבה להתיישבות

נ א ו ה - א ד ו מ י ס

הנני להביא לידיעתך טיכוס קידון שהוקדש במסגרת ההנהלה המוצמנת של החטיבה להתיישבות בהשחמיתת ז"ל משי דרורלס ויהודה זלל, לוכי הזקורה נאום מדיניות:

1. שתי הקבוצות המבטות להישוב נמיהם ימשיכו לשתתף באתר כמשר כל אחת מה מהר זכאיה לקבץ שר הלינוי המרדכי אל המועצה המדינית זלית היא משהיורה.
 2. הקבוצות המיינה זכאיה ללינוי המועצה גם אם יוחלל על המשר ישור אחד עם שתי טרונות.
 3. מרד זקור, יורק מרד שטרונות זלית אשר ישור שר שתי הקבוצות.
 4. הקבוצות זכאיה (או הנכס הקרובות) לנוי כי אחת משתי הקבוצות מועצה במרחק של 100-150 מטר זו מזו.
- עניין זה יסוכט סופית עם קבלת המכירת של מרד כקן, מזכיר המועצה המדינית זלית "אגל מדיניות-קיד"ר".

ד.ה.ק.י.

הנני דורכר
לחוד זקק
זלית מרד זקק, משרד המשרד
צני מרגלית, משרד המשרד
מדינת כקן-משרד המשרד
"זלית זל, מרד המשרד
גרעין "משרד המשרד
מדינת המשרד

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה לחתישבות

רח' קפלן 17, תל-אביב
ת.ד. 7053 טל. 258211

מס'

תאריך א' באלול תשמ"ה
18 באוגוסט 1985

לכבוד

גרעין אוריה (קידר)

א.נ.

ישוב הקבע שיקום בקידר מסונף על פי כל דין ונוהג לתנועת משקי חרות-כיתר.

אנו דאגנו לכך שחישמר זכותו של כל חבר מארגונכם שירצה להתקבל לישוב הקבע.
כל שעליו לעשות הוא לפנות אל מר יעקב הוכמן- מנהל חבל ירושלים שיפנה את האיש
אל ועדת הקבלה.

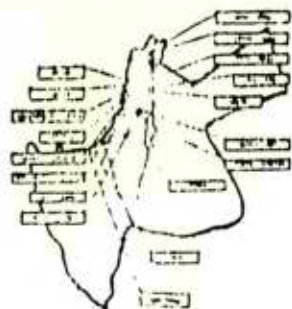
ישיבותכם בישוב הזמני היא בזכות ולא בחסד, ואין הצדקה למנוע מכם מיס ושרותים
אחרים.

הפניתי חלונתכם אל מנהל חבל ירושלים ואני מקווה שהוא ידע להרגיע הרוחות וידאג
שתקבלו שרותים.

בכבוד רב,
א. י. דאג

העתק :

מר נסים זוליו - ראש המחלקה להתישבות
מר יצחק וייס - עוזר ראש המחלקה להתישבות
מר שמחה אסף - המרכז החקלאי
מר צבי מרגלית - המרכז החקלאי
מר אלחנן ישי - ע. ראש הממשלה לענייני התישבות
מר שמעון שבס - ע. שר הבטחון לענייני התישבות
מר עוזי ברעס - מזכ"ל מפלגת העבודה
עו"ד יעקב רובין ✓

משקי תנועת החרות-בית"ר

טל' 290211 קו פנימי 83 ; 261067 (ישיב)

—13:2:85 י"א/י"ד

לכבוד

גרעין אוריה

נאות ארומים

חברים יקרים,

הנדון: יחסי הגרעין והתנועה המיישבת

בעקבות שיחותינו בע"פ ובטלפון ברצוני להבהיר בצורה ברורה את עמדותינו כנדרון, כפי שנמסרו לכם ולכל הגורמים המוערכים.

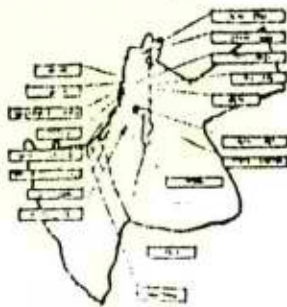
אנו רואים בכס קבוצת משפחות רצינית ומתאימה להתיישבות, שהוכיחה את דבקותה במטרה כשהות של למעלה מחצי שנה בתנאים פיזיים קשים בשטח, וברצוננו לראות בכס חלק מהישוב נאות אדומים, ולקיים עמכם אל כל הליכי הקליטה וההצטרפות המקובלים.

הטפול בהחלטות על הקמת הישוב נאות אדומים היה בידי תנועתנו מזה מספר שנים, עם קבלת בקשת ההצטרפות של הגרעין היוזם לפני מספר שנים. תנועתנו דאגה להחלטת ועדתהשרים להתיישבות להקים את הישוב, וקבלה לאחר מכן גם את החלטת ועדת גבתי על שיוך הישוב למשקי חרות-בית"ר. מכאן עמדתנו החד-משמעית שהתנועה היחידה שתטפל בישוב זה הינה תנועתנו, ואין לכל תנועה התיישבותית אחרת הזכות לטפל בישוב או במתיישבים. אנו מקויים שהמרכז החקלאי יקבל עליו את החלטת ועדת גבתי שהתקבלה בהשתתפותו, ויפסיק את הטפול במתיישבים היושבים בנאות אדומים, מאחר ואין כל תקדים למצב של תנועה הנכנסת לטפול בגרעין הנמצאבישוב של תנועה אחרת(הנני חייב לציין שהמרכז החקלאי נכנס לטפל בכס לפי בקשתכם בלי שהיה ער לעובדה שקיימת החלטת ועדת גבתי בנושא, אך לא שעה לבקשותינו מאוגוסט וספטמבר 1984 לחדול מטפול בישוב).

היום קיימים בישוב שני גרעינים עם יחסים מתוחים ביניהם מסיבות מובנות. לדעתנו יש להקים ישוב אחד עם גרעין אחד, כאשר תהליך האיחוד בין שני הגרעינים צריך לקחת זמן מסוים, שינוצל להרגעת הרוחות ולקביעת מסלולי עבודה מסודרים. עמדתנו הינה שאף גרעין לא ישתלט על המערכת, אלא ייצור^ת של שתוף פעולה לקידום כלל ענייני הישוב.

2/..

בית ז'בוטינסקי, המלך ג'ורג' 38, תל-אביב - מיקוד 63296, ת.ד. 23152 - מיקוד 61230

משקי תנועת החרות-בית יר

טל' 290211 קו פנימי 83; 281067 (ישיב)

2

ישיב

מערן הקליטה לאגודה השתופית ולישוב יהיה על ידי הועדות החיצוניות בלבד, כאשר אף גרעין אינו ממין את מועמדיו של הגרעין השני, אלא הועדות המשותפות להסתדרות הציונית ולתנועה ימיינו את כלל המועמדים שיובאו בפניהם ע"י שני הגרעינים איננו רואים כאפשרות סבירה כל אופציה של קיומם לאורך זמן של שני גרעינים בישוב אחד, מאחר ולדעתנו הדבר יגרום לחכוכים אינספויים ולעכובים בקדום ענייני הישוב. מאחר ואנו מעוניינים מאד בהמשך ישיבתכם בישוב, ובקידומו של הישוב לקראת הקמת מוקד ופתחו של ישוב הקבע - אנו ממליצים בפניכם להחליט מיד על שיתוף פעולה מלא עמנו, ובתוכם גם עם גרעין "נאות אדומים" ללא פסילה הדדית.

בכבוד רב

מנחם כהן
מנהל

העתק: מר מ. דרובלס

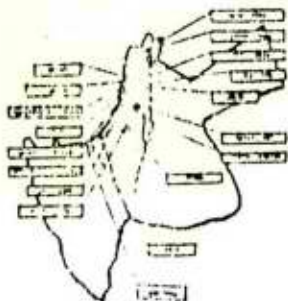
מר נ. זווילי

מר י. דקל

מר ש. אסף

מר י. הוכמן

גרעין נאות אדומים

ל 1000

משקי תנועת החרות-בית"ר

טל' 290211 קו טניטי 8; 281067 (ישר)

הצריך 20.2.85

לכבוד

מר מנחם סביון

גרעין "אוריה"

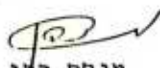
באות אדומים

א,כ,

הנדון: מעמדכם בבאות אדומים.

בהמשך לשיחותינו ועל מנת להבהיר את עמדותינו בענין, הננו לציין שאנו מכירים
בזה שחברי גרעין "אוריה" יושבים כדין בבאות אדומים, ויש להם הזכות המלאה להיות
שותפים להקמת הישוב, במסגרת הלווי החברתי והטיפול הכולל של משקי תנועת החרות-בית"ר.

בכבוד רב,

מנחם סביון
מנהל

העתק: מר מתי דרובלס

מר ניסים זווילי

מר יהודה דקל

מר יעקב הוכמן

בית ז' בוטינסקי, המלך ג'ורג' 38, תל-אביב - מיקוד 60298, ת.ד. 23152 - מיקוד 61230

6-10

תיק... כפרים קהילתיים
מחלקה
21/2/83

לכבוד
חז"ר שמחה אסף
בג"מ

הנדון: מבראו של מנכ"ל בית"ר מנחם - 17/2/83

שלום רב..

למרות שלא מקובל עלי החתכנות אולטימטיבים במברקים חושבני שמחובתי להעלות
יחד הדברים באסיפותם הכרונולוגית ולו רק לצורך הדיוקנס.

גרעין "אוריה" כנאות אדומים הועלה ע"י חר אורי בראון מי שחיה עוזר שר הכסחון
לעניני החיסכות באותה עת, וע"י סגן שר הוקלטות דאז חר מיכאל דקל ב- 8/7/84. וזאת
בזמנחטך על וזולטת ועדת השרים לעניני החיסכות, (יש לנו אישור על אמינות הדברים ע"י
מר י. נחרי - חטונח על כך ביו"ש).

גרעין "אוריה" מעולם לא השתייך להרות-בית"ר - דבר כחיה ידוע לחם (כשם שחיהח
ידועה לחם ההלטת ו. גבתי מינואר 1983) כך שבזיור לכולט מי החעלם מהחלטת ו. גבתי.
יש להניח שזדבר נעשו כי מטוט לאחר שהופר המקוט בסך שנה וטחנח לא היה לכסקי ורות-
בית"ר גרעין לאיים המקוט (ומסומקני אס יש לוט עחה).

אכת, הצעתי בכל תאחריות שאני נושא גישיבה שנתקיימת במשרדו של הח"י. הוכמן -
מנהל חבל י"ט ב- 11/1/85 לבקש את חכרעה ועזית גבתי ולסעול בהחלט. (סניגו לא ידענו
באותה עת שקיימת למעשה ההלטת כנדון). הצעתי זו בדיוקת ע"י גובה וזמן על חסר. לו
היה מקבלה - היחה מחייבת חותנו חיום עם כל וזמסכעות שכרר. אך אי אעטר לדחוט החצקח
כחיד לא ברור מה חתיה ההחלטת ולנפנף בז כאשר מחברר שהיא לטיעזו לטובח, ומה עור טגט
כיום כנהיגי ורות-בית"ר כזהירים בכחב ובע"מ שוקדה גבתי אקננה ועדה סטטורית (נא דאז
כחוכו מל כוכח לראש חכה" להחיסכות הח"י נ. וזילי נח- 20/2/85).

האכת
מקד חסר

הסכמנו למען שלום בית לקבל את הצעת המטרה שנכחנה ע"י מנכ"ל החס" להחיסכות הח"
י. דקל ב- 16/12/84 - על דעה שני ראשי החולקת להחיסכות חאומרת בסעיף ג' - "לחכנן שני
יטובים בטכנות קרובה, חס לא חיסנח דרך חחורו" וזאת למרות שידוע לכל וזדדים שלמקטח קיים
רק גרעין רציני אוד בשטח וזח גרעין "אוריה" טמחזיק טעמר באוחליט על חנשים וזקף למעלה
נחצי שנה בקור חקז של חרי ירושליט.

2/..

18/7
10/9

המרכז החקלאי

- 2 -

סרידי הגרעין השני התעוררו למעשה רק בדבוע שחצלונו לארגן מספר קרובנים במסדר
הכטחון ולאור החלטת הממשלה שנאות אדומים תהיה אחת מששת הנקודות. גם מוכה כחן לא
יכול לחתולט מעובדות אלה ואף מציון זאת במכתבו "חנו רואים כחם קבוצת אנשים טובה
שהוניהה את רצינותה בדקווח בקרקע בחנאים קשים" - וסח משענוז שאין חנו נוחנים יד
לנסות לשכור אותם, ומעודדים אותם להמשיך לרבוך בקרקע בחתאט לרצונם וחשקוניהם.

מוכה מדבר על "מחח קשא" שנגרם כביכול ע"י חסכמחנו לחכנסת חינוקות ונשים הרות
לקרובנים לא משויישים כמוב אויר סגרירי וסוער.

לפי החלטת המח' לחתישבות במכתבו של י. דקל לסחרון בעיות חומניות בלי קשר לאיזח
גרעין הס שייכים - ואכן כל המשפחות שהיו לחם ילדים וחיו אותן לילח : סוער כטח חוכנסו
לקרובנים. זה שמחגרעין של ביהר לא היה שם איש (מלא לרבר על משפחות) לא בנו האשם.

לדעתי המחח הגיע לשיאו ע"י מינוי ה"לוצים חיו"ש בלילח ע"י יעקב הגבול. רק על-טנח
לכנוע הסלמה לא ערערו במני ביה נשטט מהווי ולא הדלסנו עובדות אלו לאמצעי החיקסורת
סחיו עושים מזה "נשעמים".

ולסיכום, בט כוכו מכיר בעובדה: "חברי גרעין "אורית" יושבים כדיון בנאות חדומים,
ויש להם חזכות הטלוח לוחיות שותפים להקמו היטוב, (אך גוסר) במסגרת כסקי חרוו-ביח"ר".

יש הכרח להקטיד את מוכה במני העובדות היבטות-

גרעין "אורית" חועלה בשלטון הליכוד ע"י אנשי הליכוד כי חיו ולא היה להם גרעין.
גרעין "אורית" ישב לטעלה מווצי טנה באחלים בגרעין יוניר בשטח ויש לו חזקה על
המקום. בט אט אנו רוצה להמשיך לחרוו-ביח"ר. רק בשלטון של "מנך הברזל" חסדר לחייב
אנשים להמשיך לבוף לא לוחם.

גרעין "אורית" חועלה כחוק, יוטב כחוק וימשיך למה בניבוי מלא שלנו ובחשתיכות
אלנו. וכוטב סיכוח יחיה ער לעובדות אלו בחקדם.

ל י ד י ע ח ק

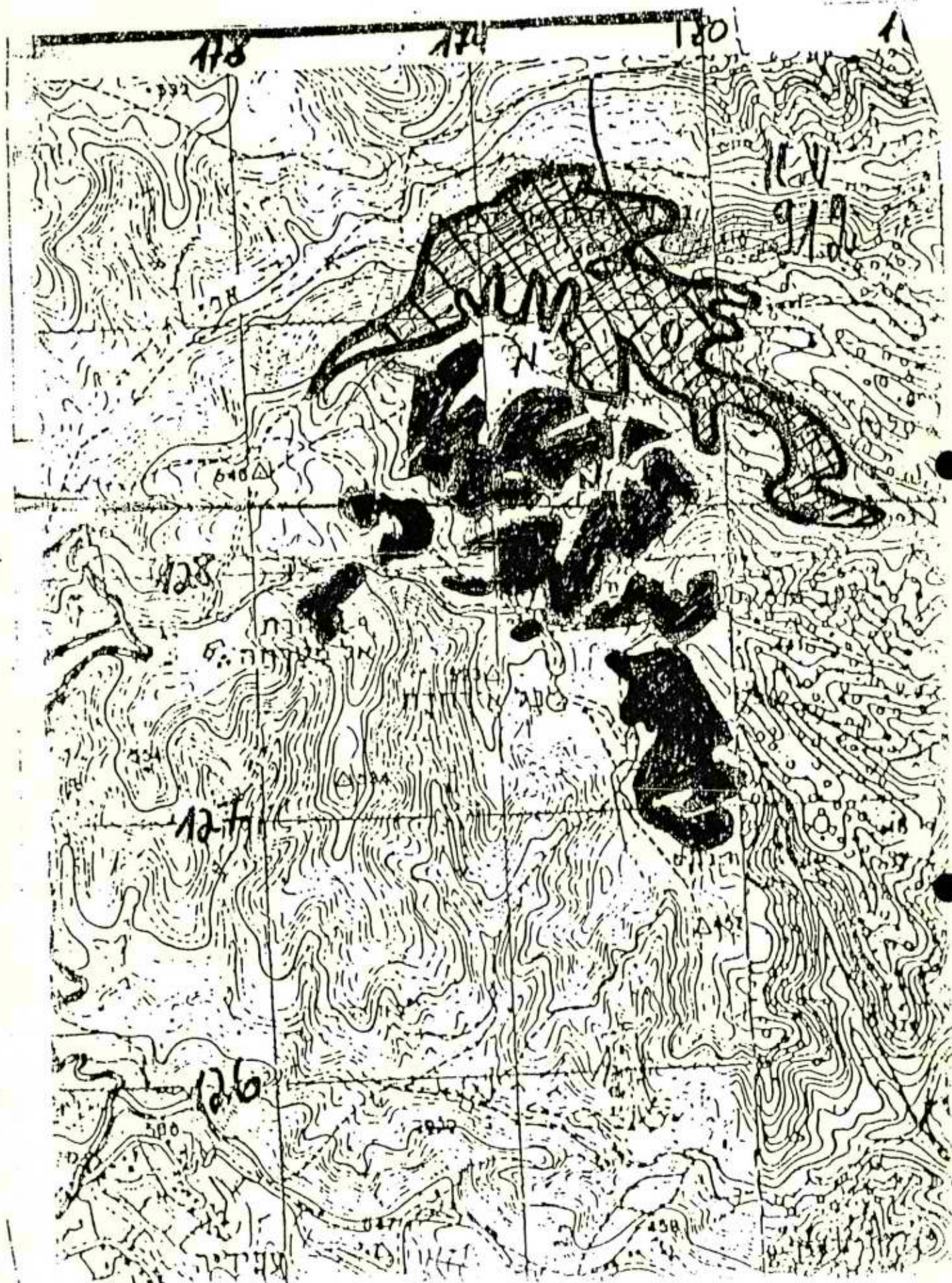
ב ב ר כ ח

צכי () כרגלית

מנחל המח' לכאריט קחילוויים

לוחחמסמכים.

X 7 1000

1001 יב

ההסתדרות הציונית העולמית

חטיבת לחתישות

רחוב המלך ג'ורג' 48, ירושלים

ת.ד. 92, מיקוד 91920

מס'

תאריך י"ח באלול תשמ"ה

3 בספטמבר 1985

לכבוד
מר צבי מרגלית
המרכז החקלאי
תל-אביב.

א.נ.,

הנדון: הישוב קידר
מכתב מ-20 באוגוסט 1985

הישוב קידר, או בשמו הזמני נאות-אדומים, מיועד עבור גרעין של חנועה
חרוה ביתר ולא עבור גרעין של חנועהכס.

חברים בגרעין אוריה יהיו רשאים לשבת במחנה הזמני בנאות-אדומים עד
שנחליט על פרוקו. אנו מקוים שעד אז הם יחליטו על הצטרפותם לישוב
קידר (בשיטה שנקבעה על-ידינו וכאמצעות ועדת קבלה) או שיסכימו להצעה
להתישב במקום אחר כגון צורף.

בכבוד רב,
של
דגל

העתק: ה"ה מתי דרובלס

נסים זילי

1005 יג

ההסתדרות הציונית / חטיבת ההתיישבות
ת.ד. 92 ירושלים

ירושלים, כ"ד אב תשמ"ו
29 אוגוסט 1986

לכבוד

המרכז החקלאי

הנדון: גרעין אוריה

לצבי שלום רב,

בחשוכה למכתבך מיום ט"ו באב 20.8.86 בדבר גרעין אוריה, אני משיב לך על מנת שלא חטעה את חברי גרעין אוריה כאשר עתירי המקום. חפידנו הוא לקבוע את העובדות הנכונות ולבצע ההחלטות שנתקבלו על ידי הגורמים המוסמכים.

מה שנקבע והוחלט על ידי הגורמים המוסמכים הוא כדלקמן:

1. קידר (נאוות ארומים) הינה נקודה השייכת למשקי חירות בית"ר.
2. חברי גרעין אוריה היושבים במקום, אשר יבקשו להתקבל כחברים בישוב הנ"ל, יוכלו לעשות זאת על ידי פנייה לוועדת הקבלה על פי הנוהלים המקובלים.

יו"ר ועדת הקבלה הינו איש התנועה. במקרה דנן, כאשר חברי גרעין אוריה יפנו לוועדת הקבלה, יהיה יו"ר הוועדה מנהל החבל או המוסמך מטעמו.

כל הצעות בדבר אפשרות הקמת שני ישובים במקום או שתי אגודות נפרדות לא התקבלו עד כה ואינן מקובלות עלי. על כן אסור לנו לזרוע אשליות.

לפיכך, אבקש להבהיר לכל הנוגעים בדבר לפעול בהחלט ולא להטעות את חברי הגרעין כאשר לעתיד במקום.

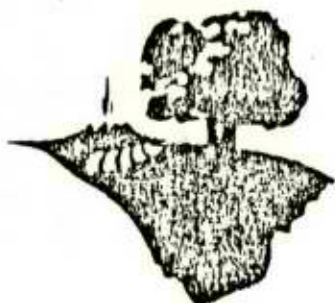
בכבוד רב,
מחיהו דרובלס
ראש החטיבה להתיישבות

העתק: ואריק נחמקין - שר החקלאות
נסים זוללי - ראש החטיבה להתיישבות
אברהם כץ עוז - סגן שר החקלאות
ש. אסף - מזכ"ל המרכז החקלאי
יהודה דקל - מנכ"ל החטיבה להתיישבות
אלחנן ישי - עוזר לראש הממשלה
ש. שבס - עוזר לשר הבטחון
יעקב הוכמן - מנהל חבל ירושלים

7 יא

טל. 02-743605
02-743674
מיקוד 90440

מס' תרומה 02-931701-2-3
מס' תרומה 02-931701-2-3

מועצה אזורית גוש עציון

4.7.85

אלוף שבות
אלקנה
אפרת
דריגילה
בסר' עזין
מנול עז
ראש' צורים
חקיע

ט"ו בחמוז תשמ"ה

20-13 762/85

לכבוד
מנהלי המחלקות
חינוך
מתנ"ס
בטחון
תכנון
כאן

שלום רב!

הנדון: קידר (נאות אדומים)

בהתאם להחלטת המוסדות המיישכים ובאישור רשם
האגודות השיתופיות - הישוב קידר (נאות אדומים) מיושב
באחריות משקי חירות - ביהר.

נציג הישוב כמועצה - מיקי רוזנבאום.

אי לכך, עם קבלת מכחכי זה, הנ"ל הינו הנציג
של הישוב כמועצה ואין לנו יותר קשר כלשהו עם חברי
גרעין אוריה.

המסמכים הנוגעים בדבר נמצאים כמועצה - לעיונכם.

ב כ ר כ ה,

שילה גל

ראש המועצה

העתיקים:
מזכירות הישוב
גרעין אוריה
חבל ירושלים

לסכ"ט

החסידיה העולמית

חסידיה העולמית

רח' קפלן 17, תל-אביב
ת.ד. 7053 טל. 258211

26.6.1985

מס' תאריך

לכבוד

גרעין אוריה

נאות ארומים.

א.נ.,

הנדון: מכחכם לראש המחלקה בנושא אוריה (נאות ארומים)

בהנהלת המחלקה להתישבות סוכס, על הפרדה פיזית בין שני הגרעינים באתר, כאשר לכל גרעין יהיו 6 קרוונים בשני ציגי האתר וזאת עד למציאת פיתרון קבוע לבעייה המרכזית, שיקא שני גרעלנים משחי חנועות שונות באתר אחר.

חכל ירושלים התחייב לבצע את ההפרדה וחילופי הקרוונים בסוף שבוע זה, מיד עם סיום השיפוצים כששח הקרוונים החדשים שהוכאו לשטח.

יחד עם זאת, אי אפשר יהיה לנהל את החיים במקום ממשרדי הנהלת החסיכה, ועליכם יחד עם גרעין נאות ארומים והחכל, למצוא דרך לרו-קיום ושכנות טובה, כל זמן שתגורו כישוב בכפיפה אחת.

בכרחה,

יצחק וייס
ע. לראש החסיכה

העתק:

מר נסים זוללי.

מר יהודה דקל.

מר יעקב הוכמן.

מר מנחם כהן (מוקה).

מר צביקה מרגלית.

63/6

נספח 36

חברת דורות הציונית העולמית

חטיבת חתישבות

רח' קפלן 17, תל-אביב

ת.ד. 7053 טל. 258211

מס'

8.10.1985

תאריך

לכבוד

מר שילה גל

ראש המועצה האזורית גוש עציון.

א.נ.,

560

הנדון: גרעין אוריה

בהמשך לשיחתנו בע"פ ברצוני להבהיר שהחטיבה להחישבות אישרה לגרעין אוריה להעביר מבנה טרומי של ששה חדרים ולהקימו ביישוב.

המבנה יכלל במסגרת תכנית המתיאר של המוקד הזמני.

אבקש להורות לרשויות התיכנון והבניה כמועצה, להתיחס לנושא בהתאם.

בברכה,

יצחק וייס

עוזר לראש החטיבה

העתיקים:

מר נסים זווילי-ראש החטיבה.

מר יעקב הוכמן-מנהל חבל ירושלים.

גרעין אוריה.

דט"ר יחיא-אלוף. איל"ל
להורה א"פ ח"ר. א"פ יישובית.
הציונית.
ח"ר. א"פ יישובית וסניף תל-א
י. נהרי
המחנה של הרכוש הנמוש
המקדמי בידע
הציונית. א"פ יישובית
הכונן (סניף) א"פ יישובית
כ 2000 בילד.
10/8/85

1001 י"ג

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

תאריך: ל' בסיון תשמ"ו
7 ביולי 1986

מספרנו: 15/103/103

לכבוד
מר מתתיהו דרובלס
ראש הוועיבה להתישכות
הסוכנות היהודית
ח.ד. 92
ירושלים 91920

א.נ.נ.

הנדון: גרעין אוריה - נאות ארומים
סמן: מכתבו של עו"ד י. רובין המצ"ב

... רצוף כזה העחק מכתבו של עו"ד רובין אלי מיום 15.6.86.

כידוע לך החליטה בזמנו ועדת השרים להתישכות להקים כנאות ארומים יטוב
קהילתי על ידי ההסדרות הציוניות. גם כשהועלתה הצעה להעביר שטח זה להקמת
ישוב עירוני - נפלה ההצעה בשל דרישת ההסדרות הציוניות לשמור את נאות
ארומים לישוב שיוקם על ידה.

בפועל יש כיום שני גרעינים, שכל אחד מהם קיבל הכטחות מגורמים שונים, וכל
אחד מהם רוצה לשכת כנאות ארומים.

מאחר שאיתור נאות ארומים הוא איתור צר וארוך, שהמרחק בין קצה לקצה שלו
הוא קרוב לשני קילומטרים, מועלית השאלה האם לא ניתן לחלק את האיתור בין
שני הגרעינים, באופן שאחר יישב את קצהו המזרחי של האיתור והאחר יישב את
קצהו המערבי של האיתור, ומרכז האיתור ישמש למכני ציבור ומרכז מסחרי
שישרחו את שני הגרעינים, או על ידי חלוקה אחרת של השטח.

החרצו שאנסה להביא את הגרעינים להסכמה כל שהיא?

בכבוד רב,

פליאה אלבק
מנהלת המחלקה האזרחית
של פרקליטות המדינה

66 י"ג

חייק גבתי

יפו 24-8-1986

כאמנה סביון
לכאמנה זכרה
גלוריה רב

קיימתי זוג משה בן זמנך כהמשאבך הלואה וזכרתי
לחייך כי בלב שמיך יש אהבה וזכר
שכחתי אכתי בזמני: אהבה בן זמנך וזכרתי
בשמיך את טעמיך ביוצרים שמי
אני מבינה שחייך על אהבה וזכרתי את גלוריה
(בשמיך אהבה וזכרתי) (בשמיך)

22 כסלו

חייק

בל

10-09-1986

לכ. ז. ע. ראש הממשלה לענייני החישובות

הנדון: אוריה (קידר)

ח.נ..

לאור שיחתנו עם המ' א. ישי בה תארנו את המצב ביישובנו, וודאי ברורה לכם דחיפות פתרון הבעיה. מאחר והמחלקה להתיישבות אינה מסוגלת לפתור את הבעיה והעבירה את הטיפול לראש הממשלה, (ראה מכחבו של נ. זווילי מיום 23.6.86) נדרש טיפולכם המיידי.

לפני למעלה משנה התחייב בפנינו ראש המחלקה להתיישבות להעביר את גרעין ביח"ר למקום אחר, לפני חדשים אחדים, התחייב לפנינו מנהל החבל לפנות את המבנים המיועדים לנו מהפולשים - אנשי ביח"ר. עד היום לא קוימו ההתחייבויות הנ"ל.

ענין קיום הזכויות הבסיסיות שלנו, כגרעין שהועלה כחוק, הוא בנפשנו. לא נוכל לסבול המשך המצב של נישול והשחלטות אלימה מסיבות פוליטיות. אנו מציעים פתרון פשוט, שלא יפגע ב-2 הגרעינים או החנועות. באזור האשכנז "קידר" קיימים כ-2000 דונם שטחי מדינה מפוצלים. החלק הצפוני מיועד לישוב קבע "קידר". אנו מציעים להעביר את גרעין ביח"ר למוקד זמני בשטח זה, ולהקצות לגרעין אוריה, שישאר במוקד הזמני הקיים, שהקמנו כחוק לפני שנחיים, שטחי מדינה באזור הדרומי (הנפרד מאזור ישוב הקבע הממוקד בחלק הצפוני).

להצעה זו מספר יתרונות:

- א. אין צורך בהקמת ישוב נוסף מאחר ואפשר להתיחס ל-2 האזורים כ"קידר-א" ו"קידר-ב", כפי שנעשה כבר מספר פעמים בעבר.
- ב. רק חטיפת מינמאלית של תקציב חדש משום ש"קידר-א" ו"קידר-ב" הסמוכות, ישמשו באותה דרך ואותם קווי חשמל.
- ג. תפטר הבעיה הכאובה של מלחמות יהודים, אלימות והשתלטויות בכח במוקד הזמני המשותף.
- ד. יתאפשר למשפחות מגרעין אוריה, שהועלו להתיישבות לפני שנחיים, לממש את זכויותם ולבנות את בתיהם בישוב קבע.

אנו מקווים מאוד שהצעתנו תתקבל והבעיה תבוא על פתרונה לטובת כל הצדדים. באם לא ימצא פתרון מוסכם ולא יקוימו ההבטחות שניחנו לנו, נאלץ לנקוט בפעולות צבוריות שונות וכן בפעולות בשטח, כמו הקמת מוקד זמני חדש, באזור, לאוריה באוהלים ומבנים ניידים. וכל זאת במסגרת האמצעים שהחוק מחיר לנו.

בברכת חברים - וועד אוריה

75-10

החשדות הציונית העולמית

חטיבת חומיטיות

רח' המלך ניר 48, ירושלים

ח. ד. 92

ס"ט
ט"ז בסיון תשמ"ו
תאריך: 23 ביוני 1986

לכבוד

מר שמועון פרס
ראש ממשלת ישראל
ירושלים

נ כ כ ר י ,

הנדון: הישוב "קידו".

גרעין אוריה הועלה כ- 1984 למשבצת "קידו".

כיום נמצאים במשרד 2 גרעינים: גרעין אוריה של המרכז הווקלאי וגרעין של משקי חרות ביה"ר.

מכיון שישנה החליטה ועדת שריו לגבי ישוב אחד בלבד, ולא ניתן להקים ישוב אחד משותף ל- 2 הגרעין. החליטה להתישכות אינה מסוגלת לפתור את בעיית ישוב הקבע ל- 2 הגרעין ללא החלטה נוספת של ועדת שריו.

לכר, אנו מבקשים את סיפולר בנושא.

בכבוד רב .

נסים זוללי
ראש החטיבה להתישכות

560
4.11.1984

לכבוד

הח' יצחק רבין - שר הבטחון
מאותו וועד גרעין אוריה (המרכז החקלאי)

הנדון: נאות אדומים

ברוו החלטת וועדת שרים מיום 25.4.82 (ראו העתק המצ"ב) עלינו להתיישובות בנאות
אדומים ב-8.7.84 בתיאום וחסכמה עם כל הגורמים המיישבים.

מאז אנו נמצאים בשטח - 15 משפחות עם 18 ילדים במחנה אהלים.

בכל המגעים שלנו עם המוסדות (משרד הבטחון, הסוכנות היהודית והמועצה
המקומית) נאמר לנו שבעבר היה מיועד למקום גרעין של תנועה, משקי חרות בית"ר
שהתפרק לפני זמן רב ולכן נתנו לנו את האישור להתיישוב במקום. אף על פי כן, לאחר
סקבלנו את כל האישורים, קמה קבוצה מיוצאי הגרעין שהתפרק וטוענת לזכויות על
המקום. חברי הקבוצה הנ"ל לא מגלים פעילות בשטח, לא מנהלים אורח חיים של ישוב
רגיל כמונו, אך מנהלים מאבקים פוליטיים נגדנו ומנסים לחבל במאמצנו להקים במקום
ישוב בשיתוף עם המרכז החקלאי.
אנו מבקשים מכך להסיר את כל המכשולים מחקמת הישוב.

אנו בטוחים שהישוב שנקיח יהווה ורומה לבטחון ישראל, וכן המיקום מקובל על כל
הגורמים מכיון שהוא כלול בתחום תכנית אלון ואושר ע"י המערך.

לכן, אנו מבקשים ממך להכליל את נאות אדומים בשטח הישובים שאושרו בהסכם
הקואליציוני.

ב ב ר כ ה

מנחם טביון

מזכיר אוריה

העתק: צבי מרגליות - ראש המחלקה לכפרים קהילתיים
במרכז החקלאי.

מען להתכתבות: אוריה ישי 11, ירושלים, טל' 714553-02.

24.3.85

לכבוד: יו"ר החט' להתישבות, מר מתי דרובלס.

א. נ.

הנידון: נאות אדומים

בהמשך לשיחתנו בה טיפלה להתישבות אדומים על רצונך להקים בנאות אדומים ישוב עירוני מחוץ ע"י חנועה משקי חרות בית"ר, הריני להביא לפניך מספר עובדות:

1. גרעין אוריה הועלה להתישבות בנאות אדומים ע"י משרד הבטחון לאחר שהכעז את נכונותך לעזור לגרעין אוריה כפי שעזרת לדניאל.
2. ועדת שרים לענייני התישבות החליטה בישיבה שהתקיימה בהשתתפות לאשר הקמת ישוב קהילתי-כפרי בנאות אדומים.
3. בפגישה עמך שהתקיימה לפני עלייתנו לקרקע, הבהרנו לך שאיננו מסתייכים לחנועה משקי חרות בית"ר, ושכונתנו להקים בנאות אדומים ישוב קהילתי כפרי. אחת לא הסתייגת מכך, ואין הבטחה לנו להיות "דוד טוב" של הגרעין באם משרד הבטחון יעלה אותנו לקרקע.
4. מאז יולי 84 כשגרעין אוריה הועלה להתישבות בעידוד והסכמת כל הגורמים המיישבים על מנת להקים בנאות אדומים ישוב קהילתי כפרי, הגרעין יושב במקום ברציפות עם משמחות וילדים, כחנאי מזג אוויר ומגורים קשים.

ב כ ר כ ה

מנחם סבירן -

מזכיר גרעין אוריה.

לכבוד
יו"ר המחלקה לחתישבות
חסוכנות היהודית
ירושלים

מר זווילי חנכבד,

הנדון: גרעין אוריה נאות אדומים

הנני מייצג את עמותת גרעין אוריה זה זמן מה וההתפתחויות שחלו בנדון ידועות לי יפה.

גרעין אוריה לא זו בלבד שחתישב כדין בשטח שחוקצה, אלא אף קיבל חכרה רשמית ממרכז ביחר, כאשר אלו אשרו בכחב, כי יטיבחו של גרעין אוריה הוא כדין.

מבקש אני להדגיש בפניך כי אנשי הרשויות למיניהן חזרו ועודדו את אנשי גרעין אוריה להחנחל באותו המקום.

על כן מאד מוזר הדבר כאילו כעת מנסים אחת להחנער מזכויותיהם של מרשי במקוה בו החתישבו כדין ובברכחכם המלאה וכאשר אינם עושים מאומה (ובכך בעצם נווניה יד) כדי למנוע החנכלויות, הסגורו גבול ואף מעשים חמורים מאלה מצד אנשי ביחר.

אני חקורה כי ביו"ר המחלקה להחתישבונו עשה או כל הדרוש כדי שחופעות אלו לא חישננה וכי הקרקע אמנה מינחן לאלו אשר גרים בה בועל וזה זמן לא קצר כאשר עזבו הם בחים מסודרים כדי להחתישב במקוה זה.

לא נראה לי כי "מלחמות היהודים" יוסיפו כחוא זה לכל אחד מן הצדדים ומקווה אני כי תעשה כל אשר לאל ירך כדי להגן על אנשי גרעין אוריה.

אני ממחין, איפוא, לחשובחך ומקרים הודה למעשה.

בכבוד רב,
יעקב דובין - עו"ד

8/3

לכבוד
כב' ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

מחבירי ראש הממשלה,

הנדון: גרעין אוריה - נאום אדומים

בשם מרשי, גרעין אוריה, הנני מחביר לפנום אליך בעניין הנדון.

בנוהלך שנת 1983 המארגנה קבוצת משפחות ירוסלמיות בגרעין להחיישבות במגמה להקיס כפר קהילתי באזור ירוסלים הוא גרעין אוריה. בראשית שנת 1984 חנה הגרעין למחלקה להחיישבות של משרד הבטחון, ובמענה לפניית הגרעין הציע עוזר שר הבטחון לענייני החיישבות מר אורי בראון ז"ל כי יקימו ישוב בנאות אדומים.

מר בראון וכן כל הגורמים שאליהם פנו המחיישבים, הציגו וחונת מצב זהה: היה בעבר גרעין שיועד למקום, אך הופרק.

גרעין אוריה נחגש מספר פעמים עם סגן שר החקלאות דאז, מר דקל, ואף הוא אישר את עליית הגרעין לקרקע והבטיח את עזרתו בהקצאת קרקע לגרעין. למיטב ידיעתי אנשי הגרעין אף הורה מר דקל מאוחר יותר למטונה על הקרקעות הממשליות ביו"ש, מר נהרי, להקצות לגרעין אוריה קרקע במקום.

גורמים נוספים עמהם נפגשו אנשי הגרעין, ואשר הבטיחו עזרה הם מר דרובלס והשר אריאל שרון, ומר שילה גל, ראש מועצה אזורית גוש עציון, מר יעקב הוכמן, מנהל חבר ההר של חסוכנות, האלוף שחק, ואף ראש מועצה החירות - ביו"ר, מר מנחם (מוקח) כהן, וזאת על אף שגרעין אוריה לא השתייך לחנועו.

מר דרובלס הודיע לגרעין אוריה כי מאחר ולא היו אמות עתה לטוכנות היהודית קרוונים, כי על אנשי הגרעין להתגורר בינתיים באהלים, ואכן ביום 8/7/84 עלו 15 משפחות מחברי הגרעין על הקרקע, קיבלו ציוד מצה"ל והקימו מחנה אהלים. יחידה בינוי של פיקוד מרכז הקימה במקום עבור המחיישבים, מגדל מים, שירותים, מבנה מקלחות וברזיה. כן סיפק צה"ל גנרטור לגרעין, דלק עבורו והספקה שוטפת של מים, כמו גם שמירה של חיילים. אף המועצה האזורית גוש עציון סייעה לישוב, והקרן הקיימת לישראל החלה בהכשרת דרך אליו.

חברי הגרעין החלו בבניית מבניה, על ושבונות, כל העת ביקרו במקום גורמים ממלכתיים כגון שר החקלאות, הממונה על הקרקעות ביו"ט ועוד, וכולם החרשמו מהפעילות, והורו לטייע לישוב, שבאוגוסט 1984 הצטרף למרכז הקטלאי.

חורף נסיונות לקבל סיוע חקציבי לא הצליח הגרעין בכך. הגרעין פנה לחברי ממשלה וראשי הסוכנות והובטח כי העניין בטיפול. בישיבה שהחגימה ב- 11/11/84 בסוכנות, סוכס שהחטיבה להחיישבות מאשרת את הגרעין כגרעין שיקים את נאות אדומים וחחקצבו מאפריל 1985 את יהא אישור של המשבצת טל ועדת שרים לענייני החיישבות או שר הבטחון.

בינוניים גרו אנטי הגרעין באהלים, ונקל לשער את הקטיים למשפחות עם ילדים קטנים בחורף שס. עקב פניה של המרכז החקלאי לשר החקלאות ושר הבטחון, הורה שר הבטחון לעוזרו, מר שבט, לדאוג לקרוונים לגרעין אוריה. מאחר והסוכנות היוות אמורה להוביל את הקרוונים, הופרסס הדבר. בעקבות זאת, באה חנועה החירות - בית"ר בדרישות לסוכנות, ולבטוף חולקו הקרוונים בין אנטי גרעין אוריה לבין גרעין של משקי החירות - בית"ר, על אף שאלה לא היו כלל במקום.

מכאן ואילך החלו חלאות גרעין אוריה, והחלו מריבות בין הגרעינים השונים טזה מחזיק בכה וזה מחזיק בכה. העניין אף הגיע לביו משפט השלום בירושלים (ח.א. 246/85) כשכבוד השופטת אור מנסה להיט ולפשר בין הצדדים. כיום חלויים ועומדים אישומים שונים בבית משפט השלום בירושלים בגין הנוכחשויות בין חברי הגרעינים השונים, וכן חלונות הדירות במשטרה.

בינוניים נקלע העניין כולו למבוי סתום במוטרות המייטבים.

אבקט את כב' להורות לפעול לפחרון העניין, באותו הכיוון לפיו חוקצה לורטי במקום משבצו קרקע יחודית, בה יוכלו לקיים את ישובם, ללא צורך להצטרף למערכת שונה לחלוטין, ישוב מסוג אחר, שכנים שאין להם חפץ בט, ומוטרות מייטבים ללא קשר עמם. יהיה בכך גם כדי לפחר מצב העומד על סף החפוצצו.

דומני כי ההבטחות שניתנו על ידי הגורמים השונים למרטי, והחלוציות שגילו באכלוס קרקע שוממה ונאחזו בה בחורף קשה בהיותם מטופלים בנשים וטף באוהלים, מקניח למרטי זכויות - ולו לפחות מוסריות - לכך.

במידה ומונכקזנה הבהרות נוספות, נשמח להביאן בפני כב' ובפני עוזריו, אם בכוח ואם בעל פה.

הנני מקדים חודתי מראש.

בכחור רב,

יעקב רובין - עו"ד

תל-אביב, ט"ו באב תשמ"ו
20.8.86

המרכז החקלאי

כפרים קהילתי

לכבוד
ח"ח מחי דרובלס
נ. זילי
י. דקל

שלום רב,

הנדון: גרעין "אוריה" - גאות אדומים

הואיל וגרעין "אוריה" יושב בשטח זו חשבת השלישית ובהתאם לחסמכים שבידינו הועלה
כחוק - ובתיאום עם כל חגורמים - ברצוני להודיע כדלקמן:

מאחר ועד עתה לא נמצא לחם פתרון חוגן וחולס, הוחלט על דעתנו כי חנ"ל ישארו במקום
מושבת, וזאת גם בהתאם למכתבו של מנכ"ל חמ"ל לחתישבות י. דקל מח-16/12/84 האומר
בסעיף ג' "ואולי אפילו לתכנן 2 ישובים בשכנות קרובה".
ומכתבו של ראש חמ"ל נ. זילי מח-3.2.85 שהנו "סיכום דיון שחתקיים במסגרת החנהלח
חמצומצמת של החטיבת לחתישבות בחשתתפות מ. דרובלס ויהודה דקל, לגבי חנקוד
"גאות אדומים" - והאומרת:

1) "שתי חקוצות חמבקשות לחתישב במקום ימשיכו לשחות באתר כאשר כל אחת מהן זכאית
לקבל את חליווי החכרתי של חתנועה החתישבותית אליה היא משתייכת".

כמו כן אני מצרף אישור מ. חבטחון ואישור מר י. נחרי חמונה על חקקעות כיו"ש
עוד משנת 84 אשר תכנס מדבר בעד עצמם.

כמו כן מקובל עלינו אמרתו של מנכ"ל חמ"ל י. דקל האומר במכתבו מח-18.8.85
"ישיבתכם בישוב חזמני היא בזכות ולא בחסד" ועתה קיבלנו גם אישור מחודש מגב' אלבק
(פרקליטות חמדינה) האומרת שאכן החלוקה ניתנת לביצוע, דבר שלמעשה כל בר דעת יודע.

מכל האמור כאן ודאי תבינו שגרעין "אוריה" קשר קשר בל ינותק עם אדמתו, ואנו
מבקשים להכיר בכך ולחקצכם כמקובל.

העתקים:

מר א. נחמקין - שר החקלאות
חח' כץ-עוז - סגן שר החקלאות
חח' ש. אסף - מזכ"ל המרכז החקלאי
חח' אלחנן ישי - עוזר ראש חממשלה
חח' שבט שמעון - עוזר שר חבטחון.

לוטח: החומר תמוזכר במכתב.

צח/ח

שלכם בתודה ובכרכח

צ"פ מרגלית

ירושלים, 2/2/87
מספרנו - 580

לכבוד
מר מחזיקו דרובלט
יו"ר המחלקה להתיישבות
הסוכנות היהודית
ח.ד. 92
ירושלים 81920

א.נ.

הנדון: גרעין אוריה - נאות אדומים

ברצוני לפנות אליך שוב בענין מרשי, גרעין אוריה.

נוזה כשלוש שנים יושב במשבצת נאות אדומים גרעין אוריה, שהועלה למקום
כחוק ובחיאוט עם כל הגורמים. מאחר שישנה קבוצה אחרת שאושרה להתיישבות
במקום, ומאחר והתעוררו חילוקי דעות באשר ליעוד המשבצת, ניסו מרשי פעמים
אין ספור לפנות לכל הגורמים האפשריים כדי למצוא פתרון לבעיית מקום
מושבט.

גורמים רבים ומוסמכים הבטיחו למרשי כי יוכלו להשאר במקומם, אולם עומ
הפנו כולם עורף והגרעין נותר במצוקתו המחמשתו ללא פתרון כלשהו הנראה
באופק.

גם הצעות חליפיות לישיבת במשבצת אחרת עלו ונפלו, והענין כולו נקלע
למבוי סתום במוסדות המיישבים.

ההתחדדות הציונית העולמית המטפלת בכל הנוגע לחקמת ישובים מעבר לקו
הירוק, באמצעות החטיבת להתיישבות, הכירה בגרעין אוריה כגרעין להתיישבות,
ואף הכירה במשבצת נאות-אדומים. גם ועדת חשרים לענייני התיישבות נחנה
אישורה ליישוב גרעין במקום זה. מאחר שכך, פונה אני אליך שוב בסמ מרשי
ומבקש כי ההתחדדות הציונית העולמית הממש את הבטחותיה והכיר בגרעין רשמית
כגרעין המיישב למשבצת נאות אדומים, לבדו או במקביל לגרעין השני היושב
במקום.

במשך שלוש שנים נגרס סבל רב למרשי, אשר ניטלטלו בין הגורמים השונים
ללא ידיעה ברורה באשר לעתידם וחוק קבלת הבטחות למכביר. אשר על כן נחבקשתי
להודיעך כי באם לא יימצא פתרון למרשי חוק חמישה עשר יום, יאלצו מרשי
להביא את עתידם לערכאות המשפטים המוסמכות.

אין במכתב זה משום חודאה או ויחור, וכל זכויות מרשי שמורות איפוא.

לכבוד רב,

יעקב רובין - עו"ד

7.9.86

1000 כ

אוריה כפר קהילתי

לכ. ראש הממשלה והחבר שמעון פרס

הנדון: אוריה

אדוני ראש הממשלה ,

זו השנה השלישית שאנו יושבים בשטח וממחינים לאישור

לבנות את ישוב הקבע . מצ"ב חוות דעתו של החבר חיים

גבתי בנידון . מאחר והסוכנות היהודית אינה מסוגלת

לפתור את הבעיה והעניין הובא לטיפולך , ברצוננו לדעת

כיצד טופל העניין עד כה.

נשמח להפגש עמך ולהעלות את הצעותנו לפתרון מיידי .

בכבוד רב

מנחם סביון

מזכיר אוריה

העחק: עו"ד יעקוב רובין

16/9/86 - ח"פ נא לתן גימ' 1/1/86
מ

בחקבל

10-09-1986

אוריה, * ד.נ בקעת יריחו * מיקוד 90610

560

ל ספח כ"ג

ההסתדרות הציונית העולמית

חטיבת ההתישבות

רח' קפלן 17, תל-אביב

ת.ד. 7053 טל. 258211

מס'

תאריך י"ג באלול תשמ"ו
17 בספטמבר 1986

לכבוד

אוריה, גרעין להתישבות

י ר ו ש ל י ט

א.כ.

אני שמח להודיעכם, כי הנהלת חטיבת ההתישבות החליטה להכיר בכם כגרעין להתישבות ותטפל בכם כנהוג לגבי יתר הגרעינים להתישבות שבטפול החטיבה.

החטיבה מיעדת לכם את מישור אדומים כמקום להתגרענות והכשרה.

אין בידינו, להציע לכם מקום קבע להתישב בו וגט אין לנו תכניות אקטואליות.

שהייתכם במישור אדומים תתארך עד שיהיה בידינו להציע לכם מקום להתישבותכם כשיאושר על ידי הגופים המוסמכים.

ב י ב ר כ ה,
י! דקל

העתק:

ראשי חטיבת ההתישבות

המרכז החקלאי

חבל ירושלים

לשון ציון אורח.

כח 808
ההסתדרות הציונית העולמית
הלשכה המשפטית

בתשובה נא להזכיר:

מספר	ת/	908/
------	----	------

טלפון: 25 7195, 25 8211
תיבת דואר 7053, תל-אביב

תל-אביב, 26.9.86

לכבוד
מר יעקב רובין, עו"ד
רח' אברבנל 13
ירושלים

א.נ.

הנדון: גרעין אוריה, מכתבך ליושב ראש ההנהלה הציונית מר א. ל. דולצין
מה-15.6.86

בשם ההסתדרות הציונית העולמית חנני להודיעך כדלקמן:

1. מכתבך הנ"ל הועבר אלי למתן תשובה.
2. אני מפנה תשומת לבך כי בכל הנוגע להקמת ישובים מעבר לקו הירוק מטפלת ההסתדרות הציונית העולמית ולא הסוכנות היהודית כפי שכתבת במכתבך.
3. ב-5.9.86 התקיים דיון עם ראשי החטיבה להתישבות בענין מרשך ונתקבל הסיכום הבא:
א. המקום בו יושב כיום גרעין אוריה, אינו מיועד להיות ישוב עבור גרעין זה מאחר ומקום זה שייך לגרעין חרות-ביתר.
ב. ההסתדרות הציונית מוכנה לקבל את האלטרנטיבה של העברת גרעין אוריה למישור אדומים כישוב זמני.
ג. החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית מוכנה להכיר בגרעין אוריה כגרעין התישבות בכפוף לתנאים המקובלים בהתישבות, אך היא אינה מוכנה להתחייב כיום לגבי מקום ישוב הקבע.

בכבוד רב

ובב"ח

א. שריג, עו"ד

העתיק:
מר א. ל. דולצין
מר א. דרובלס
מר נ. זילי
מר י. דקל
מר א. קוביסי - סוכנות י-ם

908-26

6/70/16

בתקבל

1980-10-6

י"פ:מא (גין) וז"א (אורי) ולשכת אלוטו-למנהל מיון

אוריה כפר קהילתי

לכבוד : הנחלת החט' להתישבות

לכבוד הנחלת הסוכנות היהודית

לירי מר נסים זווילי

כ"ב חשון תשמ"ו

23 באוקטובר 1986

הנדון : פניהתם בנוגע למישור אדומים

להלן דרישותנו למעבר למישור אדומים :

1. השכרה (עם אופציה להארכה ל- 10 שנים) או קניה, של כל המבנים במישור אדומים ע"י החט' להתישבות, עבור גרעין אוריה וקבוץ יחד.
2. תמיכת החט' בשרויקס מרכז ההארכה (ראה תכנית מצ"ב)
3. התחייבות מהחט' שגרעין אוריה נמצא בעדיפות ראשונה להתישבות באזור נאות אדומים, והישוב הראשון שיוקם ביו"ש - ינחן לגרעין באזור זה.
4. הקצוב מלא ונטרד, כמקובל לגבי כל גרעין להתישבות.
5. קליטה אוטומטית של כל חברי גרעין אוריה שישבו בנאות אדומים, ואפשרות קליטה בעתיד לרווקים.

בכבוד רב

מנחם טביון

מזכיר אוריה

הוועדות והציונים העולמיות
חסיבת החתישבות
אזור ירושלים

בחושה נא לחזיר

טלפון 223421

ת.ד. 2569

רח' חלל 23 ים, מיקוד 94581

מס'

תאריך כ"ז בושרי חשמ'
30.10.86

גרעין אוריה - קידר

טכום ישיבה שווקימה אצל ראש החטיבה, מר נ. זוללי
ביום א' - 26.10.86

בהשחתפוט: נ. זוללי

אריה מאיר

י. הוכמן

י. רון

א. סילברטון

חברי גרעין אוריה

ט ו כ ט :

1. לבדוק אפשרות לקבל בשכירות או חכירה מבני מגורים באתר במישור אורמית לחקופה ארוכה.
2. לבדוק בעזרת האגף לזכרה או הפוטנציאל של הגרעין, (נציגי הגרעין טוענים שיש לזם 60 משפחות מועמדות).
3. לבדוק והוצעה לכפר נופש בטביבת קידר.
4. הישוב הנוסף החדש הראשון שיאושר בטביבת קידר, יהיה לגרעין אוריה.

י. הוכמן
רשט: י. הוכמן

העחק: מר מ. דרובלס
מר י. דקל

17.6.85

לכבוד
יו"ר המח' להתישבות
הח' נסים זווילי.

ה.נ.ה.

הנדון: אוריה (נאות אדומים)

מאז פלישתם של אנשי חרות בית"ר ל-4 קראוונים שבשטח המחנה בו אנו חיים מזה שנה הם פועלים בכל שטח המחנה שלנו כבשלהם:

- א. הרסו ושברו גדר שהקמנו באזור המגורים שלנו, וניכזו שאמות.
 - ב. גמרו את כל המים מהמיכלים שלנו ולאחר מכן, תוך שמוש בקשרים אישיים, הם השפיעו על אחד הקצינים האחראים על נושא המים שלא יספק לנו כלל מים!
 - ג. משתמשים בשרותים שבנינו וחפרנו.
 - ד. נכנסים לאהלים שלנו.
 - ה. מאימים על אנשנו בפגיעות גופניות חמורות.
 - ו. משמיעים כלפנו נאצות וגידופים.
 - ז. מסתובבים בשטח המגורים שלנו כבשלהם, משמיעים רעשים, משתמשים בציוד שלנו ופוגעים בו.
- מאז 11.6.85 - היום בו פלשו למחנה שלנו, קורים ונשנים מעשים אלו מדי יום. מכיוון שאיננו מעונינים לפעול באלימות רק ביקשנו בעדינות להמנע מהתנהגות זו ולא הפעלנו כח.
- אך הם רואים בהתנהגותנו זו סימן של חולשה והולכים ומגבירים את התנהגותם השתלטנית.
- המצב, כלפי חוץ, נראה שקט, בגלל ההבלגה שלנו - אך הוא פלתי נסכל. בגלל אי התגובה של המוסדות נוצר מצב של כל דאליים-גבר.
- ניתנה לגייטמצייה לאלימות והיא שולטת ביישוב במקום החוק והסדר.
- האם אנשי הסוכנות יבינו את חומרת המצב רק כשהיו תגרות אלימות?
- האם אתם מחכים עד שתפקע סבלנותנו ונפסיק להבליג?
- האמנם כל מי שמשלט בכוח על רכוש הסוכנות בנאות אדומים רשאי להשתמש ברכוש זה, ולהתנות תנאים לוהזרתו?
- מדוע אתם נותנים יד לאלימות ולסחטנות?
- אנו מבקשים ממך להחזיר את החוק והסדר לכנו ביישוב.

מזכירות גרעין אוריה

העתקים: הח' צבי מרגלית - המרכז החקלאי
הח' שמעון שבס-ע. שר הבטחון.
הח' מנחם כהן - משקי חרות בית"ר.

שמעון
מנחם כהן